

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (1422) 1977 GEGUŽES - MAY 12

LIETVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Atstovybės rinkimai

Išėivinis mūsų gyvenimas yra vienaip ar kitaip organizuotas ir turi jau savas tradicijas. Tai nėra palaida bala, kur galėtų taškytis kiekvienas pagal savo inorius. Nuo seno egzistuoja organizuoti vienetai, kurie sudaro savo vadovybes rinkimų keliu. Tai viena pagrindinių demokratinio gyvenimo savybių. Ji yra gana sklandžiai praktikuojama mūsų vienetuose, bet sunkiau įgyvendinama platesniu mastu. Mūsų tautiečiai yra plačiai išsiblaškę po visą laisvąjį pasaulį, tačiau nėra pasimetę organizaciniu požiūriu — jie sugeba ne tik palaikyti ryšį, bet ir sudaryti bendrą vadovybę. Tai yra įgyvendinta Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje. Joje visos vadovybės, pradedant apylinkėmis ir baigiant PLB valdybą, sudaromos rinkimų būdu. Taip yra apimama visa išeivija. Tie asmenys, kurie PLB seime išrenkami valdyboms, sudaro visos išeivijos atstovybę. Gali kaitalauti viena ar kita PLB valdyba nepatiktai, kad būtų kaikiurie jos asmenys daugelį nepriimtini, bet tai nekeičia fakto, kad teisėtai išrinkta vadovybė yra visos lietuvių išeivijos atstovybė, turinti teisę kalbėti ir veikti visų vardu. Ji gali padaryti klaidų, gali susikirsti su kitais veiksniais, bet dėl to ji nenustoją buvusi visų atstovybė. Jos klaidos būna pastebimos ir darbai įvertinami PLB seimuose.

★ ★ ★

Demokratinis būdas sudaromos ir atskirų kraštų lietuvių vadovybės. Kiekvienas kraštas turi savo rinkimų taisyklės, tačiau jų visų pagrindu glūdi rinkėjų valia. Juo daugiau yra aktyvių rinkėjų, juo plačiau reiškiasi jų valia. Principas labai geras, sveikas ir nuolat palaikytinas. Jokia diktatūra išeivijoje negali išsilaikyti, nes niekas jos nepripažintų. Jau iš seno taip yra, kad išeivijoje pripažįstamas tik tas autoritetas, kuris yra vienokiu ar kitokiu būdu rinktas. Jei kas bandytų primesti asmeninę savo diktatūrą, paremtą smogikais ar jų ekvivalentais, liktų vienas su visom savo svajonėm, nors ir gražiausiom. Dėlto išeivijoje net karinės ar pusiau karinės organizacijos savo vadovybes sudaro ne komandos, bet rinkimų keliu. Tai seniai išbandytas, praktiškas ir visų pripažįstamas metodas. Žinoma, jis gali būti iškreiptas, falsifikuotas, suniekintas. Bet norint gyventi ir viską galima iškreipti, net gražiausius idealus. Jei visuomenėje vyrauja nesąžiningumas, jis gali visur prasiskverbti ir viską gądinti. Lietuviškoji visuomenė, nors ir nėra be dėmių, turi pakankamai sąžiningumo, kurį paprastai kontroliuoja viešuma. Tai akis, nuo kurios negali pasislėpti piktadarai — jie anksčiau ar vėliau išaiškėja.

★ ★ ★

Kanados lietuviai šiuo metu ruošiasi rinkti savo atstovybę. Gegužės 15 d. paaiškės naujoji KLB krašto tarybos sudėtis. Kaip matyti iš kandidatų sąrašo, prisidės ir naujų veidų. Daugelyje apylinkių rinkimai atpuolė, nes nebuvo varžovų — kandidatai liko išrinkti vadinamuoju aklamacijos būdu. Nors tai nėra nedemokratiška, bet tai ženklas, kad tose apylinkėse domesys Bendruomenės ir jos rinkimams nėra stiprus. O ir atstovas, kuris išrenkamas aklamacijos būdu, nežino, kiek pasitikėjimo turi toje apylinkėje. Jei pereitų per rinkimų sietą, aiškiai matytų savo apylinkės nuotakas. Demokratinėje procese varžybos ir yra reikalingos, kad išryškintų visuomenės valią. Be to, rinkiminės varžybos pagyvina ir patį organizacinį gyvenimą, priverčia kandidatus stipriau domėtis visuomeniniais reikalais. Jei visose apylinkėse įsivyras aklamacijos būdas, tai bus ženklas, kad mūsų Bendruomenė neteko turėto gyvastingumo. Negerai, kai rinkiminės varžybos tampa asmeniniais šmeižtais, bet taip pat negerai, kai nebėra rinkiminio domesio. Rinkimai Bendruomenės gyvenime yra reikšmingas etapas, vedąs į krašto atstovybės sudarymą. Juk svarbu visiems, kad lietuvių atstovybė — krašto taryba atspindėtų daugumos valią ir būtų geriausios kokybės, sugebanti spręsti bendruosius mūsų reikalus.

KANADOS IVYKIAI

Ir vėl rinkimai

Ontario parlamento rinkimus birželio 9 d. daug rinkėjų sutinka be apsisprendimo. Pirmieji spaudos žmonių atlikti tyrimai liudija, kad daug ontariečių rinkimų nenorėjo ir buvo patenkinti konservatorių premjero W. Davis mažumos vyriausybėje. Neapsisprendusieji dabar turės padaryti sprendimą iki rinkimų datos. Premjeras W. Davis, praėjusių rinkimų vajuje pagrindinį dėmesį skyręs kovai su liberalais ir jų anuometiniu vadovu R. Niksonu, valdžion grįžo su mažumos vyriausybėje. Ta kova daugiausia pasinaudojo NDP socialistai, iškopdami antron vieton ir tapdami pagrindine opozicine partija. Šį kartą premjeras W. Davis beveik visiškai ignoruoja liberalus su jų nepopuliariu vadovu S. Smithu, pagalius kaišiodamas ir socialistų ir jų vado S. Lewiso politinio vėžio ratus. Pataikavimu rinkėjams atrodo biudžetę paskelbtę mokesčių tabako gaminiamis su spėdavimas. Tas mokeskis, pakelį cigarečių pabranginęs net 5 centais iš karto, rūkiančius ontariečius galėjo nuteikti prieš W. Davis. Automobilių registracijos nupigūnimas iki \$10 Ontario šiaurėje dabar staiga buvo pratęstas į Parry Soundo, Nipissingo ir net Algonquin parko sritis. Etninių kalbų mokymui Ontario mokyklose buvo pažadėta finansinė parama, per metus galinti siekti \$2 milijonus.

Premjeras P. E. Trudeau išvyko Europon dalyvauti ekonominėje S. Atlanto Sąjungos vyriausybės vadų konferencijoje. Tačiau už šią konferenciją jam, atrodo, labiau rūpi susitikimas su Prancūzijos prezidentu V. G. d'Estaingu. Kvebeko problemų išsiaiškinimas. Galima Kvebeko atsisakymą nuo Kanados Paryžių įe bandė reklamuoti tarpvyriausybinių Kvebeko reikalų min. C. Morinas. Nors jis tėra eilinis provincijos ministras, jį priėmė prez. V. G. d'Estaingas, premjeras R. Barras, užsienio reikalų min. L. de Guirringaudas, Paryžiaus burmistras išrinktas buvęs premjeras J. Chiracas. Pastarasis buvo vienintelis politikas, viešai pareiškęs savo linkėjimus Kvebekui atsisikirti nuo Kanados. Spaudai pateiktame pranešime po susitikimo su prez. V. G. d'Estaingu pabrėžiamas nesikišimo į kitos valstybės vidaus reikalus principas, bet taigi teigiama, kad C. Morinas buvo paprašytas premjero R. Barro perduoti kvietimą Kvebeko premjerui R. Levesque apsilankyti Prancūzijoje šį rudenį.

Antiinfliacinės tarybos pirm. J. L. Pepinas, prižiūrėjęs kainų bei atlyginimų kontrolės vykdymą, gegužės 6 d. pasitraukė iš šių pareigų. Jo vieton premjeras P. E. Trudeau pasirinko kvalifikuotą buhalterį H. Renoufą iš Halifaxo, buvusį (Nukelta 16 psl.)

Šį pavasarį baigusieji šeštadieninę Toronto Maironio mokyklą išeistuvų metu

Nuotr. St. Dabkaus

Daug baltiečių vergų stovyklose

Asmeninis pokalbis su rusų disidentu Bukovskiu, keliaujančiu po Šiaurės Ameriką

Rusų disidentas VLADIMIRAS BUKOVSKY š.m. gegužės pradžioje lankėsi Kanadoje, kalbėjo psichiatrų suvažiavime Toronte ir turėjo pasimatymą su baltiečių atstovais, kuriame dalyvavo ir "TŽ" atstovas. Čia pateikiame laisvą atpasakotus svečio preiškimus.

— Visų pirma mums, baltiečiams, rūpėtų ne tiek Sov. Sąjungos valdžios, kiek rusų tautos nusistatymas Baltijos valstybių atžvilgiu. Kaip į jas dabar žiūri eiliniai žmonės?

— Baltijos valstybės eiliniams rusams tebėra atskiri kraštai, netapatunami su Sov. Sąjunga. Rusams jie yra užsienis, kurin jie mieliai važiuoja atostogų, bet ten nuvažiuavę jaučiasi svetimi. Taip pat ir baltiečiai rusus laiko svetimais žmonėmis.

— Ar jums teko lankyti Baltijos kraštuose?

— Trumpam buvau ten nuvykęs jaunystėje (dabar V. Bukovskis yra 34 m. amžiaus), bet ilgiau neteko ten pabūti.

— Ar būdamas koncentracijos stovyklose sutikote baltiečių?

— Taip ten jų yra daug, ypač lietuvių. Ir tai dėlto, kad lietuviai ilgiausiai ir stipriausiai priešinosi sovietinėm pajėgom. Estai ir latviai savo rezistenciją greitai sustabdė ir dėlto jų mažiau pateko į konc. stovyklas. Pažymėtina, kad jose baltiečiai yra vyresnio amžiaus, sumiti tuoj po karo ir gavę ilgalaikes bausmes.

— Gal atsimenate baltiečių kalinių pavardes?

— Atsimenu jų keletą iš Permes konc. stovyklos, kur man teko ilgokai pabūti. Ten buvo pvz. estas Valdemas, latviai Grabans, Aselbaumas, lietuviai Matusevičius, Galdikas, Smitas, Dragūnas.

— Ar tose stovyklose visą laiką gyveno tie patys kaliniai, ar atvežami vis nauji?

— Pasikeitimų būna ypač ta-

ties lauzymo faktus, skelbti suimtųjų pavardes, rašyti peticijas vyriausybėms, rengti demonstracijas, rašyti laiškus suimtiesiems. Pastarieji, žinoma, tu laišku negaus, bet juos skaitys sovietinės valdžios pareigūnai. Nuolatinis spaudimas iš Vakarų turi savo reikšmę.

— O kaip su siuntiniais? Ar galima juos siųsti į konc. stovyklas?

— Taisyklės siuntiniams yra gana griežtos. Kalinys neturi teisės gauti siuntinių, kol nėra atlikęs pusės bausmės. Po to jam leidžiama gauti vieną siuntinį ir metus iki 5 kg. svorio.

— Girdime, kad vienas po kito sovietų disidentai išleidžiami į Vakarus. Įdomu, kaip jums pavyko pasiekti laisvąjį pasaulį?

— To aš nežinau. Apie išsiuntimą užsienį aš nieko nežinojau. Dalykas paaiškėjo, kai gavau pasą ir atsidūriau lėktuve. Kodėl aš buvau parinktas mainais už Čilės komunistų veikėją Corvalan, man ir dabar nėra žinoma.

— Ar buvote patenkintas, kad galite išvykti užsienį?

— Pirmąjį momentą jaučiausi laimingas, bet vėliau tas jausmas dingo. Aš bučiau mieliau pasilikęs Sov. Sąjungoje kaip laisvas pilietis.

— Užsiminėte apie laisvę. Kokių būdu Sov. Sąjungos tautos ir žmonės galėtų atgauti laisvę — revoliucija, karu, evoliucija...?

— Aš netikiu ir revoliucija. Tai žiaurus, kruvinas kelias, kuris veda į kitą diktatūrą, net žiauresnę. Išsilaisvinimas Sov. Sąjungoje gali ateiti evoliucijos būdu, nuolat plečiant piliečių teises, švelninant varžtus. To negalima laukti iš kariuomenės.

Kareiviai yra, galima sakyti, kaliniai, o karininkai, ypač augstieji, yra neostalininkai. Dėlto kelti viešumon Helsinkio sutar-

ties lauzymo faktus, skelbti suimtųjų pavardes, rašyti peticijas vyriausybėms, rengti demonstracijas, rašyti laiškus suimtiesiems. Pastarieji, žinoma, tu laišku negaus, bet juos skaitys sovietinės valdžios pareigūnai. Nuolatinis spaudimas iš Vakarų turi savo reikšmę.

— O kaip su siuntiniais? Ar galima juos siųsti į konc. stovyklas?

— Taisyklės siuntiniams yra gana griežtos. Kalinys neturi teisės gauti siuntinių, kol nėra atlikęs pusės bausmės. Po to jam leidžiama gauti vieną siuntinį ir metus iki 5 kg. svorio.

— Girdime, kad vienas po kito sovietų disidentai išleidžiami į Vakarus. Įdomu, kaip jums pavyko pasiekti laisvąjį pasaulį?

— To aš nežinau. Apie išsiuntimą užsienį aš nieko nežinojau. Dalykas paaiškėjo, kai gavau pasą ir atsidūriau lėktuve. Kodėl aš buvau parinktas mainais už Čilės komunistų veikėją Corvalan, man ir dabar nėra žinoma.

— Ar buvote patenkintas, kad galite išvykti užsienį?

— Pirmąjį momentą jaučiausi laimingas, bet vėliau tas jausmas dingo. Aš bučiau mieliau pasilikęs Sov. Sąjungoje kaip laisvas pilietis.

— Užsiminėte apie laisvę. Kokių būdu Sov. Sąjungos tautos ir žmonės galėtų atgauti laisvę — revoliucija, karu, evoliucija...?

— Aš netikiu ir revoliucija. Tai žiaurus, kruvinas kelias, kuris veda į kitą diktatūrą, net žiauresnę. Išsilaisvinimas Sov. Sąjungoje gali ateiti evoliucijos būdu, nuolat plečiant piliečių teises, švelninant varžtus. To negalima laukti iš kariuomenės.

Kareiviai yra, galima sakyti, kaliniai, o karininkai, ypač augstieji, yra neostalininkai. Dėlto kelti viešumon Helsinkio sutar-

Pasaulio įvykiai

KETURIŲ DALIŲ PASIKALBĖJIMĄ SU BUVUSIU PREZ. R. NIKSONU televizijai pateikė britų žurnalistas D. Frostas. Pirmoji dalis, trukusi pusantros valandos, lietė Watergate incidentą, kuris baigėsi savanorišku R. Niksono pasitraukimu iš prezidento pareigų. Į juosteles įrašyto pasikalbėjimo neįsigijo nė vienas didysis JAV televizijos tinklas. Jos buvo parduotos atskiroms stotims, pasirinkusioms šią transliaciją. R. Niksonas pakartojo ankstesnį savo teigimą, kad Watergate incidentas jam iš anksto nebuvo žinomas. Šį kartą jis betgi prisipažino bandymą politiniais motyvais nuslėpti įvykusio incidento faktus, melavimą amerikiečių tautai, daugiau širdim nei protu padarytas klaidas, kurių jis ir šiandien nelauko kriminaliniu nusikaltimu. Amerikiečių tautą jis atsiprašė už dvejus metus trukusią agoniją, prisipa-

žino, kad apie atsisąstydinimą buvo galvojęs gerokai anksčiau, bet jį atidėjo dėl užsienio politikoje pradėtų žygių — suartėjimo su komunistine Kinija, Vietnamo karo užbaigos. Dėl savo kritimo esąs pats kaltas, nes kritikams iškėlė kardą, kuriuo jie pasinaudojo su malonumu. Atsisąstydinimas reiškė kaltės prisiėmimą, nors jam neteko dalyvauti nelegaliame Watergate incidento nuslėpime. Komentatoriai daro išvadą, kad politinė R. Niksono karjera yra baigta ir kad pasikalbėjimas neatnešė pasikeitimų jo prestižui. R. Niksono šalininkai teigia, kad D. Frostas klausimai jiems priminė tardymą ir viešą teisimą, atliekamą Britanijos piliečio. Aštresnės kritikos susilaukė R. Niksonui numatytas honoraras, kuris greičiausiai bus apie \$600.000, bet gali siekti ir pilną milijoną. Tačiau šiuo atveju negalima užmiršti fakto, kad R. Niksonas negavo pilnų finansinių privilegijų, kurios teikiamos buvusiesiems prezidentams iš valstybės išdo. Sekantieji trys pasikalbėjimai daugiausia skiriami užsienio politikai.

skelbia naują dviejų dienų streiką šią savaitę.

KONFERENCIJA PRAHOJE

Viso pasaulio kompartijų atstovai dvi dienas posėdžiavo Prahoje. Oficialiai buvo paskelbta, kad jie aptarė žurnalo "Taikos ir Socializmo Problemų" reikalus, nors iš tikrųjų pagrindinis dėmesys teko žmogaus teisėms. Atrodo, buvo įeškoma priemonių atsikirsti didėjančiam vakariečių reikalavimui, kad žmogaus teisės būtų įgyvendintos Sovietų Sąjungoje bei kitose komunistinėse šalyse. Sovietų atstovas B. Ponomarevas ragino komunistus burtis aplink Sovietų Sąjungą, nes žmogaus teisių reikalavimas iš tikrųjų reiškia naują antisovietinę akciją. JAV ambasada Maskvoje buvo įteikta protesto nota dėl amerikiečių "Laisvės" ir "Laisvosios Europos" radio stočių veiklos, kuri šmeižianti Sovietų Sąjungos vidaus ir užsienio politiką, kurstanti tautybių nesantaišką. Notoje pabrėžiama, kad šių radio stočių bendradarbiai yra CIA agentai, buvusieji A. Hitlerio žvalgybos nariai, įvairūs atskalkiniai, pradedant savo tėvynes, pasižymintys aštriu antisovietiškuumu. Minėtosios radio stotys pastaruju metu Sovietų Sąjungą daugiausia puola dėl žmogaus teisių nesilaikymo. Jų laidų su objektyviomis žiniomis klausosi milijonai Sovietų Sąjungos gyventojų. Ta protesto nota liudija, kad "Laisvės" ir "Laisvosios Europos" radijas savo tiksliais pranešimais pradeda dirginti Kremliaus vadų nervus.

BEGLIAI IS LENKIJS

V. Vokietijos ambasadoje Kopenhagoje politinės globos pasirašė 27 lenkai, Danijon atvykę su trijų dienų vizomis stebėti futbolo rungtynių. Ambasados pareigūnai laukia sprendimo iš Bonnos. Laikine globą šiai pabėgėlių grupei parpūno Danijos policija. Danijos užsienio reikalų ministerija skelbiai nieko bendro neturinti su pabėgėliais. V. Vokietijos ambasada tikisi galėsianti suteikti daugiau žinių po kelių dienų.

SUĖMĖ SEKRETORE

V. Vokietijos policija suėmė kanclerio H. Schmidto įstaigoje dirbusią sekretorę D. Kahlig-Schefflerienę, 30 metų amžiaus moterį, gimusią R. Vokietijoje. Ji kaltinama špiūnažu R. Vokietijos naudai. Suimtoji kanclerio įstaigoje pradėjo dirbti 1975 m. pabaigoje kaip mašininkė. Jai buvo prieinami slapsti šios įstaigos dokumentai. Tai jau antras atvejis, kai komunistų žvalgybai pavyksta įvesdinti savo agentus į kanclerio įstaigą. W. Brandtas netgi turėjo atsisąstydinti dėl ryšių su užimaskavusiu šnipu. Singen miestyje prie Šveicarijos sienos vokiečių policija suėmė du teroristus — G. Sonnenbergą ir V. Beckerienę. Pas juos rastas automatas, kuriuo buvo nušautas V. Vokietijos prokuroras S. Bubackas Karlsruhėje. Nustatyta, kad G. Sonnenbergas buvo išnuomosęs atentatui panaudotą motociklą. Susiėmė policija jį sunkiai suėmė ir galva, o jo bendrininkei persėvė koją. Karlsruhėje taipgi suimti broliai Uwe ir Knutas Folkertsai, įtariamai įsivėlimu į atentatą.

NESEKMINGAS STREIKAS

Visuotinę karingųjų protestantų streiką S. Airijoje bandė suorganizuoti jų pastorius I. Paisley ir jam talkinantis vaisininkas E. Baird, reikalaudami, kad Britanija vėl leistų veikti protestantų dominuojamam šios šalies parlamentui, imtųsi griežtesnės linijos prieš katalikų organizaciją IRA. Britanijos ministras R. Maisonas, tvarkantis S. Airijos reikalus, padidino kariuomenės skaičių. Nepaisant karingųjų protestantų propagandos ir jų trukdymų darbininkams pasiekti darbovietes, streikas užgeso nespėjęs išsiplėsti. Beveik visos darbovietės dirbo normaliai, o elektros jėgainių tarnautojai, pasisakę už streiką, nenutraukė srovės tiekimo, fabriku nesustabdė. Šis pralaimėjimas gali pakenkti pastoriaus I. Paisley prestižui protestantų eilėse. Dabar jis vėl

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. KastytisMetinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Ne vieno VLIKo nuopelnas

Gerbiamas Redaktorium,

Tiesiog dėl begėdiškai lėto pašto tik prieš kelias dienas gavau "T2" kovo 31 d. numerį. Norėčiau skaitytojo dėmesį atkreipti į porą netikslumų, kurie įsiskverbė į Rasos Razgaitienės reportažą "Lietuva jauni m o s vartystose". Pačiame pirmame reportažo sakinyje R. Razgaitienė rašo, jog "Vasario 26-27 Niujorke, Kultūros Židinyje, įvyko VLIKo rengtas politinis seminaras jaunimui". Iš tikrųjų seminarą rengė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga kartu su VLI Ku.

R. Razgaitienė labai teisingai pastebėjo, jog visos savaitgalio išlaidos buvo padengtos VLIKo, įskaitant atvykusių keliones ir maistą tačiau, nepaminė, jog iš septynių pagrindinių programos dalių trys buvo PLJS valdybos narių ir jos pakviestų paskaitininkų prarastos. Tos trys dalys buvo Jolitos Kisieliūtės paskaita, Joanos Kuraitės ir dr. Romo Misiūno simpoziumas, jaunimo sąjungos surengtos svarstybos politinių kalinių bei Belgrado konferencijos klausimais. Taigi, arti pusė programos buvo PLJS organizuota ir atlikta.

PLJS turėjo šiek tiek išlaidų šią konferenciją su VLIKu rengdama, bet tai buvo mažas sumelė, palyginus su tūkstantinėmis VLIKo išlaidomis. Be VLIKo pinigų tokio masto seminaras nebūtų įvykęs. Atrodo, kad VLI Ko žmonių tarpe vyrauja nuomonė: "mes finansavome, tai mes ir pasiimam visą nuopelną už seminaro ruošą". Iš kitos pusės, jei PLJS nebūtų prisidėjęs prie šio seminaro ruošos, jis nebūtų pavykęs. Tikslai su PLJS "imprimatur" atvyko jaunimas. Tai įrodo praėjusio seminaro duomenys. Jaunimo sąjungai buvo leista pakviesti tarp 20 ir 25 jaunuolių. VLIKo partijom buvo skirta 20 atstovų. Iš jaunimo sąjungos kviestų žmonių atvažiavo 23. Partijos tesurinko 14 atstovų, kurių 10 buvo iš rytų apygardos (spėju, jog partijų kviestų skaičius būtų buvęs dar mažesnis, jeigu PLJS nebūtų kartu su VLIKu seminarą rengusi). PLJS kviešti žmonės tačiau tai konferencijai davė "tarptautinį" atspalvį, nes jos kviešti jaunuoliai atvyko iš Vokietijos, Čikagos, Los Angeles, Toronto, Klevelando, Otavos, Detroito ir kitur. Oficialiai seminarui pasibaigus, įvyko visų jaunų jo dalyvių posėdis, sušauktas PLJS. Ten partijų kviestieji jaunuoliai pagėdavo, jei įvyktų antras toks seminaras, kad jie būtų PLJS, ne VLI Ko partijų pakviesti. Taigi, paaiškėja, kad PLJS-VLIKo seminaro sėkmei viena organizacija buvo labai naudinga kitai. Kad seminaras pasisektų, būtinai reikėjo VLIKo pinigų ir PLJS kvietimo jaunimui.

Iki šiol tylėjau ir nieko nesakiau, kai kas savaitę ELTOJE pasirodydavo atgarsiai apie "Vliko seminarą jaunimui". Tačiau, kai nebe tik VLIKo žmo-

nės ar eiliniai stebėtojai, pasiskaitę ELTOS žinias, bet ir patys jaunuoliai, dalyvavę PLJS-VLIKo seminare, pradeda viešai visą nuopelną skirti VLIKui, jau nebegalima tylėti. Organizacijos gyvastigumo motyvai mums diktuoja, kad turime pasigirti tada, kai mūsų organizacija nuveikia visuomeniškai naudingą darbą. PLJS klaida buvo ta, kad po PLJS-VLIKo konferencijos ji buvo perkukli spaudoje. Kai pagaliau ši jauna sąjunga įsismagins visuomeninėje arenoje, gal pradėsime spaudoje tokias konferencijas apibūdinti antraštelėmis, kaip "Jaunimo seminaras VLIKui". Tada skaitytoji būtų pateikta tam tikra pusiausvyra.

Antras mažas R. Razgaitienės netikslumas lietuvių šeštadienio vakaro programą, apie kurią šitai rašo: "Svarstybos buvo pertrauktos, nes į programą buvo įtrauktas nenumatytas (mano pabr.) dalykas: dr. Blukis, latvis, Mykolas Druga ir Algirdas Dumčius kalbėjo apie savo pastangas susirašinėti su lietuvišiais kaliniais". Dr. Uldžio Blukio kalba buvo numatyta! Bent mėnesį prieš konferenciją A. Sabalis, VLIKo valdybos narys, kuris buvo iš VLIKo pusės pagrindinis PLJS-VLIKo seminaro rengėjas, ir aš susitarėme, kad dr. Blukis bus kvieštas ir kad jis kalbės šeštadienį vakare. Belgrado svarstybos reikėjo pertraukti, nes jos susikryžavo su dr. Blukiui skirtu laiku.

Viktoras Nakas,
PLJS vicepirm. politiniams reikalams
1668 Bowers Ave.,
Birmingham, MI 48008, USA

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vėžamas turtais pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Dešimt dienų Šventojoje Žemėje

V. KOLYCIUS

Keletą metų abu su žmona svajojome nuvykti į Šventąją Žemę, tačiau nebuvo nei sąlygų, nei progos. Šiais metais tokia galimybė atsirado ir, savo vaikų padrašinti, pasirošėme vykti.

Septyni lietuviai

Vykome su grupe maldininkų, daugiausia iš Toronto, kuriem vadovavo kunigas iš Sv. Bonifacio parapijos. Grupėje buvo 75 asmenys, kurių tarpe 7 lietuviai. Kelionė labai paprasta: iš Toronto į Čiurichą šveicarų lėktuvu "Swissair". Ten reikėjo persėsti į Izraelio lėktuvą "El Al", kuris skrido tiesiai į Tel Avivą. Čiuricho aerodrome reikėjo praieiti pro nuodugnią Izraelio tarnautojų kratą. Turbūt niekur nėra didesnių apsaugos priemonių skrendantiems Izraelin. Smulkiai klausinėja, ar niekas nedavė ko nors neužėti, ar kas nors kitas padėjo lagaminą sudėti ir t.t. Po to dar reikia pereiti per atskirą kambarį, kur daro asmeninę kratą. Tuo metu visas aerodromas skyrėsi, kur ruošiamasi kristi Izraelin, yra saugomas ginkluotųjų karių. Niekas tačiau dėl tokios didelės apsaugos ir tikrinimo nesijaudina, nes geriau užtrukti 5-10 min. patikrinimui, negu atsirasti kur nors Ugandoje.

"Salom"

Maloniai nuieškia lėktuvo tarnautojų pasveikinimas "Salom" — taika, ramybė. Tas pasveikinimas vartojamas žydų visame Izraelyje. Kiekviena lėktuvų linija turi savo informacinę knygutę, kurią išdalina keleiviams. "El Al" knygutėje prie visų kitų informacijų išspausdinta ir graži malda į Dievą, kad Jis saugotų mus, nukreiptų mūsų žingsnius į taiką, mūsų gyvenimą į džiaugsmą bei ramybę ir apsaugotų mus nuo visokių priesių.

Tel Avive mus pasitinka kelionių agentūros tarnautojai "Guiding Star Agency" ir dviem autobusais veža į Jeruzalę. Tai maždaug pusantros valandos kelionė. Akys gėrisi neįprastais vaizdais, širdis džiaugiasi, kad štai esame savo dvasinėje tėviškoje: Šventojoje Žemėje, kur Kristus gimė, augo, mokė, kentėjo, mirė ir prisikėlė. Jausmas labai stiprus, nesinori nieko sakyti ir net abejojti ar tai tikrovė.

Izraelyje apstojame moderniam viešbutyje "Intercontinental Hotel", kuris yra ant Alyvų kalno ir nuo kurio labai ryškiai matosi visa senoji Jeruzalė. Viešbutis aptarnaujamas arabų.

Izraelio valstybė

Siuo metu gyventojų yra 3,5 mil., kurių 3 mil. žydų, o pusė milijono įvairių kitų tautybių, daugiausia arabų. 1948 m. gegužės 14 d. Izraelis tapo nepriklausoma valstybe. Tuoj po nepriklausomybės paskelbimo Izraelį pradėjo pulti arabai. Nepriklausomybės kovos vyko 1949, 1956, 1967 ir 1973 m. Po nepriklausomybės paskelbimo Izraelin atvyko apie 1 mil. žydų iš įvairių Europos ir arabų kraštų ir automatiškai tapo Izraelio piliečiais. Siuo metu iš 3 mil. žydų 48% yra gimę Izraelyje, 27% — Europoje ir Amerikoje, 25% atvykę iš Azijos ir Afrikos, daugiausia iš arabų kraštų. Oficialios krašto kalbos yra hebrajų ir arabų, tačiau beveik visur galima susikalbėti ir angliškai.

Izraelyje yra visiškai religijos laisvė. Po žydų mahometonai sudaro daugumą, kurių yra per 300.000. Krikščionių tėra 80.000, tačiau jie yra pasidalinę į 30 įvairių grupių. Izraelyje būna keisti savaitgaliai, nes mahometonai švenčia penktadienį, žydai — šeštadienį, o krikščionys — sekmadienį.

Krašto sostinė

Jeruzalė yra Izraelio sostinė nuo 1950 m. Sostinė ji buvo jau nuo 1000 metų prieš Kristaus gimimą iki 586 m. ir vėl nuo 515 iki 70 m. prieš Kristaus gimimą. Jeruzalės žydai didžiulį jasi ir ją laiko vienintele Izraelio sostine visais istorijos laikotarpiais, nuo karaliaus Dovydo laikų (prieš 3000 metų). Siuo metu Jeruzalėje yra parlamento rūmai, augščiausias teismas, rabinų mokykla, hebrajų universitetas ir Izraelio muzėjus.

Visa senoji Jeruzalė aptverta mūro siena, kuri yra 40 pėdų augščio. Naujasis miestas išaugo tik per paskutiniuosius 30 metų. Jeruzalėje yra 300.000 gyventojų, kurių 75.000 yra arabai ir krikščionys.

Pagrindinės šventos vietos

yra aptvortoje senajoje Jeruzalėje. Įėjimas į senąją Jeruzalę yra galimas tik pro 8 vartus, kurių vieni yra užmūryti nuo 1530 m. Tai Aukso Vartai, pro kuriuos Kristus įžengė į Jeruzalę Verbu sekmadienį, įdomas ant asiluko.

Nors pats žodis "Jeruzalė" reiškia taiką, tačiau praeityje niekur nėra buvę tiek karų, kiek prie Jeruzalės vartų. Šiandien Jeruzalė yra šventas miestas didelei žmonijos daliai. Žydams jis yra simbolis praetis didybės ir ateities vilties, krikščionims — šventas miestas, kur Jėzus mirė ant kryžiaus ir prisikėlė, mahometonams — vietojė, iš kurios pranašas Mahometas įžengė į dangų.

I Sijono kalną

Kadangi mūsų grupėje buvo 75 žmonės, visur keliavome dviem patogiais autobusais. Lydėjo prityrę vadovai, kurie viską smulkiai aiškino. Mūsų autobuse vadovu pasitaikė katalikas, gimęs Jeruzalėje, dabar gyvenąs Betlėje. Laisvai vartoja hebrajų, arabų, anglų ir prancūzų kalbas.

Siauru ir vingiuotu keliu išilgai Kedrono slėnio važiuojame į Sijono kalną. Čia yra paskutinės vakarienių kambarys, kuriame apaštalai gavo Šventąją Dvasią per pirmąsias Sekmines. Pats Sijono kalnas buvo pirmųjų krikščionių susirinkimų vieta. Vardas kilęs iš Dovydo laikų.

Siaurais laiptais lipame į antrašį augštą, kuris neatrodo kaip mūsų namų antrieji augštai. Ieiname į paprastą kambarį. Čia Jėzus įsteigė Eucharistiją, čia buvo pirmosios Sekminės. Vadovaujas grupei kunigas skaitė šią vietą primenančias Sv. Rašto vietas. Visi giedojom "Atėik, Sv. Dvasia". Su beveik netelpiančiu širdyje dvasiniu pakilimu paliekame šį kambarį.

Dovydo kapas

Keistu sutapimu tą patį pastatą gerbia ir krikščionys, ir žydai. Apačioje, pirmame augšte, yra karaliaus Dovydo kapas. Jis žydams yra antra šventumu vieta po vakarienių sienos — Saliamono šventyklos likučių.

Dovydo kapas yra uola, apdengta žydiškais simboliais išsiuvinėta medžiaga. Ant uolos matyti sidabro karūna ir žydų Torah (Mozės knygos). Prie uolos visą laiką buvo rabinas. Mums atėjus prie kapo, jis pradėjo hebrajų kalba melstis.

Pats pastatas yra Izraelio valstybės žinioje, ir įeinant reikia praieiti pro sargybinius.

Betlėjus

Aplanke Marijos Mirties šventovę, kuri pastatyta tuo vietoje, kur Marija mirė, vykstante į Jė-

ŽEMĖS KELIONĖ UŽBAIGUS

S.m. vasario 8 d. netikėta mirtis pašaukė agr. Juozą Beliūną. Velionis pradėjo šią žemės kelionę 1917 m. rugpjūčio 17 d. Alytaus apskr., Pieštuvėnų km. Džūkai tėvai sugėbė a.a. Juozui įskiepyti meilę žmogui, pagarba religijai, uolumą darbui. Aukštadvary baigęs 4 gimnazijos klases, įstojo į Prienu "Žiburio" gimnaziją, kurią baigė 1938 m. Būdamas gimnazijoj reikiškesi skautų eilėse, parodydamas gabumų vadovauti. 1939 m. įstojo į karo mokyklą ir kaip kariūnas-aspirantas atliko karinę praeivėlę. Čia pasireiškė kaip drausmingas karys, geras sportininkas ir draugiškas visiems to kurso kariūnams.

Meilė tėviškės ūkininkui ir prisirišimas prie gamtos lėmė, kad velionis pasirinko studijuoti agronomiją. Studijas Ž. Ū. Akademijoj pradėjo 1940 m. Čia ilgą laiką buvo studentų valgyklos vedėju. Velionis Juozas parodė sugebėjimą vadovauti ir aprūpinti studentus maistu. Daug darbo įdėjo ir paaukojio nemiegotų naktų, kad kolegos studentai būtų sotūs. Už jo pasiaukojimą to meto studentai liko labai dėkingi.

Antrą kartą okupavus Lietuvą bolševikams, J. Beliūnas pasitraukė į Vokietiją. Įsisteigus baltiečių universitetui Pinnberge, tęsė agronomijos studijas. P r a s i d ė j u s emigracijai, 1948 m. išvažiavo į Kanadą, darbo sutartį atliko miškuose ir apsigyveno Toronte. Čia vedė Sofiją Jurcytę. Kasdieninę duoną uždirbo Christie bendrovėje ir steigė lietuvių statybos bendroves, kad lietuviui nereikėtų darbo maldauti pas kitus.

1963 m. emigravo į JAV ir apsigyveno Čikagoje, kur dirbo kaip braižytojas. Ten įsijungė į visuomeninę veiklą. Daug metų

zaus gimimo vietą — Betlėjų, esantį už 5 mylių nuo Jeruzalės. Kairėje pusėje — Erodo kalnas (Herodium). Tai augštas, plokščia viršūne kalnas, primenantis vulkaną. Erodas ten buvo įsirengęs savo tvirtovę ir puošnius rūmus, į kuriuos buvo nutiesta 200 balto marmuro laiptų. Erodas ten buvo ir palaidotas aukštiname karste.

Betlėjus yra 30.000 gyventojų miestas, stovis 2600 pėdų virš jūros lygio. Betlėjaus vardas jau yra minimas Senajame Testamente ir kaip Dovydo gimimo vieta. Ten yra Jokūbo žmonos Rachelės kapas, kuris yra gerbiamas žydų, mahometonų ir krikščionių.

Jėzaus gimimo šventovė

Aikštėje stovi du Izraelio kareiviai su šautuvais ir mieliai su mumis fotografuojasi. Šventovės priekyje yra buvę 3 įėjimai — durs, kurių dvejus yra užmūrytos. Paliktas vienas įėjimas — labai žemos durs. Norint įeiti reikia visiškai susilenkti.

Kadangi pirmieji krikščionys Jėzaus gimimo vietą labai gerbė ir lankė, tai imperatoriaus Adrianas 135 m. pastatė dievaičiui Adoniui šventovę. Tačiau tuo jis tik išsaugojo tą vietą visiems amžiams. Konstantinas nugriovė tą šventovę 325 m. ir atrado Kristaus gimimo vietą. Joje pastatė puošnią baziliką. Nors visos kitos šventovės Jeruzalėje per daugelį metų buvo sunaikintos, ši bazilika buvo tik apgriauta. Net persai, kurie 614 m. užėmė Šventąją Žemę, Gimimo šventovę paliko nesunaikintą.

Įėjė vidun, leidžiamės siaurais laiptais žemyn, lyg į olą, kur yra tikroji Jėzaus gimimo grota, buvęs tvartelis. Grindyse yra didelė žvaigždė su lotynišku įrašu "Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est" (čia iš Mergelės Marijos gimė Jėzus Kristus).

Savotiškas jaunas as apima stovintį tuo vietoje. Čia atvyko piemenėliai ir trys išminčiai Jo pagarbinti. Šiandien atvyksta maldininkai iš viso pasaulio ir, kaip prieš 2000 metų, gerbia tą vietą, parpuola ant žemės ir bučiuoja. Bučiuojame ir mes. Daugelio akys matosi ašaros. Lyg per Kalėdas, čia giedam giesmes. Šalia yra ola, kur buvo edžios ir kur Jėzus buvo paguldintas.

Užlipame laipteliais augštin į šventovę dalyvauti Mišiose. Mūsų grupėje buvo 6 kunigai, kurie kiekvieną dieną kartu koncertuodavo. Šventovė yra prižiūrima graikų ortodoksų.

(Bus daugiau)

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame visoms ir visiems, surengusiems pobūvi mūsų 10 metų vedybinio gyvenimo sukakčiai atžymėti ir įteikusiems gražias bei brangias dovanas. Ypatingai dėkojame organizatoriams H. J. Bučiams už įdėtą didelį darbą šį pobūvį organizuojant ir už gražiai rožėmis papuoštus stalus. Taip pat dėkojame sūnėnams Adolfui ir Erikui Latvačiams, prisidėjusiems darbu ir kitais būdais prie vakaro pasisekimo; J. Galinaičiui, visą vakarą dirbusiam bare; P. Jurkšaičiui iš Los Angeles už rožes ir telegramą; ponioms, kurios kepė pyragus ir pagalbėjo aptarnauti stalus; P. Misevičiui už gražią prisiminimų dovaną; kun. Klebonui A. Šimanavičiui, OFM, už dalyvavimą ir maldą.

Reikiame nuoširdžią padėką visiems už dalyvavimą bei prisidėjimą prie vaišių ir dovanų: p.p. Adomavičienei, Alysienei, Andriulaičiams, Butkams, Benderiams, Bučiui, Birgeliui, Dimskui, Galinaičiams, Gribuliui, A. J. Jurėnams, B. Jurėnams, P. Jurėnams, A. Jurėnui, Janellūnams, Juknoms, M. Jankams, E. Jankui, Jurkštienei, Jurkštui, Jurkšienei, Jurkšaitėi, Kunčiams, Lapinskams, Maziliauskams, Marciams, Miliauskams, Staponams, Sukauskams, Šarūnams, Siukštomams, Sulcams, Kyzeliams, Pamataičiams, Telyčėnams, Tarailienei, Vežauskams, Vingeliams, Vitkūnams, Vyšniauskams, Venckams, Užupienei, Ungaičiams, Vaitkevičienei, Zalagėnams, Zaliauskui, Juoz. Ziurinskui, P. Ziurinskui, Mrs. Daves, Mr. Mrs. Bonner, Mr. Mrs. Biffis, Mr. Mrs. Bishop, Mr. Mrs. Hawryluk, Mr. Mrs. Chmielak, Mr. Mrs. Stachiw, Mr. Mrs. Rodner, Miss B. Shian, Mr. Katsaris, Mr. Varga, Miss & Mrs. Misilevičius, Mr. Mrs. Marcinski, Mr. Mrs. Lang.

Dar kartą tariam visiems ačiū už taip puikiai paruoštas vaišes ir už gausų dalyvavimą. Tą vakarą patyrėme daug meilės ir nuoširdumo iš Jūsų. Tai pasiliks neišdildomu prisiminimu mums visą gyvenimą.

E. B. Tamulioniai

Padėka

1977 m. vasario mėn. 5 d. Lietuvoje
po labai sunkios ligos mirė mano brolis
a+a Aloyzas Kanapka.

Aš savo, savo žmonos ir sūnaus vardu reiškiu nuoširdžią padėką visiems, kurie mūsų liūdesio valandoje užjautė mus žodžiu, raštu ir per spaudą.

Taip pat dėkoju visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo vėlę.

Dar kartą labai ačiū visiems.

Nuliūdę: brolis Adolfas, žmona Ona
ir sūnus Juozas su šeima

Š. m. gegužės 22, sekmadienį, 11 valandą ryto,

Anapilyje bus atnašaujamas šv. Mišios už

a.a. Leoną Karbūną,

paminint jo mirties dešimtmetį.

Draugai ir pažįstami prašomi prisiminti jį maldoje.

Lietuvoje mirus

A+A

Vandai Šimkevičienei,

dukra VANDĄ YCIENĘ, seserį STEFANIJĄ
MINIOTIENĘ, jų šeimas ir kitus gimines
nuoširdžiai užjaučiame —

S. Bubelienė

G. Kocienė

G. V. Butkiai

L. V. Matulevičiai

S. A. Ciplijauskai

K. E. Šlekiai

L. Gvildienė

A+A

Justinui Pikšilingiui

mirus, žmonę JADVYGĄ, dukterį su šeima ir kitus
gimines nuoširdžiai užjaučiame —

J. E. Gipai

J. Kvederys

V. P. Urbonai

F. M. Noreikos

Š.m. balandžio 28 d. mirus miellam bičiuliui

Justinui Pikšilingiui,

netekusią vyro JADVYGĄ ir gimines gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir sykiu liūdime —

Stepas Varanka ir šeima

A+A

inž. Ladui Giriūnui

mirus, giliame liūdesy likusius — jo žmonę
VITALIJĄ, sūnus LADĄ ir LINĄ bei artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

F. ir E. Senkai

O. Gailūnaitė

Mielą ALDONĄ, RUTELĘ ir ANDRIŲ ČERŠKUS,
netekus

mylimo vyro ir tėvo,

tose skaudžiose dienose giliai dėjaučiu —

Liongina Karbūnienė-Urbonienė

A. a. JUOZAS BELIŪNAS

Toronto Maironio mokyklos bei lituanistinių kursų išleistuvėse ir Motinos Dienos minėjime š.m. gegužės 1 d. Lietuvių Namuose. Kairėje montažo pusėje: mokyklos vedėjas J. Andrusis ir gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinai įteikia pažymėjimus; augštesniųjų lituanistinių kursų studentai laukia baigimo pažymėjimų. Dešinėje pusėje: Maironio mokyklos mokiniai vaidina V. Krėvės „Silkes“; laimingos mamos klausosi mokinių programos S. Dabkus

Ar ne per daug drąsus tvirtinimas?

Atsiliepimai į P. Lelio straipsnį „Istorinės pastabos mano kritikams“

J. BUTAS

Nėra prasmės nagrinėti visą straipsnį („TŽ“ 12, 13 nr.). Tenka tad sustoti tik prie kelių būdingiausių tų „istorinių“ pastabų. Viena jų yra lenkų kavalerijos dalinių prasiveržimas į Lietuvos vidurį (pasiekęs beveik Kėdainius) 1920 m., kai vyko kautynės ties Širvintomis — Giedraičiais. P. Lelio teigimu, apie tą prasiveržimą esą prirašyta įvairių kuriozų. Mat, tada mūsų kariuomenės štabas pranešęs, kad prasiveržęs lenkų kavalerijos dalinys esąs apie 600 raitelių dydžio. Plk. Petraitis, kuris pro žūronius kautynių metu matęs to dalinio prasiveržimą, savo atsiminimuose parašęs, jog buvę net keturi pulkai. P. Lelis klausia, kodėl tas lenkų kavalerijos dalinys, pagal plk. Zuko aiškinimą, nebuvo sugautas.

P. Lelis mano esąs išmintingėsnis už tada buvusį kariuomenės štabą ir plk. Petraitį, kuris savo akimis matė tą prasiveržimą. Norėdamas įrodyti, kad štabo ir Petraitio pranešimai apie prasiveržimą yra „kuriozai“, P. Lelis griebiasi vachmistro B. Tatarūno atsiminimų, išspausdintų 1976 m. „Kario“ 8 nr. Jais remdamasis, rašo: „Patikimiausiai istorinius faktus gali aprašyti tik įvykio dalyvis. O dabar pažiūrėkime kaip tą įvykį pergvenno pats įvykio dalyvis vachmistras B. Tatarūnas, pasiūstas tų lenkų gaudyti“. „1920 metų lapkričio pabaigoje, vykstant kovoms Širvintų-Giedraičių ruože, apie Želgą, prasiveržę lenkų raiteliai apie 2 eskadronus (200 žmonių) ir žygiavo per Lietuvą“.

Deja, kai nurodytame „Kario“ numeryje paskaitai vachmistro B. Tatarūno atsiminimus, tai randi, kad šiuo atveju jis yra labai mažas to įvykio dalyvis. Mat, pasiūstas lenkų gaudyti (tada jis dar nebuvo vachmistru, o eiliniu raiteliu), jų ne tik nesugavo, bet niekur nerado, kad tuos lenkus būtų matęs. O kai nesugavo, net ir nematė, tai kaip galėjo suskaiciuoti, kad lenkų buvo tik du eskadronai ir lygiai 200 žmonių? B. Tatarūnas nerado, kad jis būtų matęs lenkų prasiveržimą per frontą.

Mano įsitikinimu, plk. K. Ališausko teigimas (LE, XV t., 103 psl.), kad Kauno užėmimui buvo sudaryta III rinktinė (kavalerijos 11 eskadronų) yra artiimiausia tikrovi. O kokio dydžio tuo metu buvo lenkų eskadronai, galima patikrinti lenkų kavalerijos istorijoje, nes jų kavalerijos žygis iki Kėdainių tikrai yra įrašytas.

P. Lelis teigia: „Apie kitas priežastis, kodėl 1939-40 m. mūsų kariuomenė nesipriešino, nerasiau, nes tai būtų ilga istorija. Paminėjau tik svarbiausią priežastį, kad kariuomenė buvo silpna ir neparuota priešintis. Tai patvirtino paskutiniame ministerių tarybos posėdyje (gavus sovietų ultimatumą) buvę

kariuomenės vadai — Raštikis ir Vitkauskas“.

Idomu, kokių mastu P. Lelis matuoja kariuomenės stiprumą ar silpnumą? Šis mastas gal paaiškės tolesnėje citatoje, o dabar dėl Raštikio ir Vitkausko atsiliepimų apie mūsų kariuomenę paskutiniame posėdyje.

Tuo metu gen. Raštikis jau daugiau kaip septyni mėnesiai nebebuvo kariuomenės vadu, nebeturėjo jokių žinių apie kariuomenę ir jos paruošimą ar pasiruošimą. Tokiu atveju ir jo žodis nebegalėjo turėti jokio svorio. Visai kitas reikalas būtų, jei P. Lelis nagrinėtų temą, kodėl kariuomenė liko silpna, nors ir ketverius metus ją ruošė gen. Raštikis.

Visai kitaip tenka žiūrėti į tuo metu buvusį kariuomenės vadą gen. Vitkauską. Jis, būdamas įkopen į tokį augštą postą ir savyje puoselėdamas slaptas svajones, visiškai nesirūpino kariuomenės ruošimu krašto gynybai ir nepriminė tuometinei vyriausybei, kad, kario akimis žiūrint, priešas jau stovi ant slenkščio. Taigi, kai posėdyje buvo paklaustas apie kariuomenę, labai drąsiai atsakė, kad kariuomenė kautynėms visai neparuota, ir, prieš ministerių nosis užtrenkęs duris, išskubėjo į Gudagojį sutikti rusų okupacinės kariuomenės vado.

O dabar reikia sustoti prie paties „svarbiausio“ P. Lelio pasakymo: „Mūsų kariuomenė nebuvo stipri nei 1919 m., nei 1939 m., nes nebuvo pakankamai apginkluota (neturėjo sunkių tankų, didelių bombonešių ir naikintuvų). Turėtus mažos tanketės ir „Anbo“ lėktuvėliai nedaug ką galėjo padėti“.

Taip drąsiai tvirtinti, kad mūsų kariuomenė buvo silpna, negalima. Pagal P. Lelio mastą, kariuomenės stiprumas matuojamas tik apginklavimu. Neužmirština, jog be ginklų kariuomenės stiprumas priklauso ir nuo jos dvasinio apginklavimo. Ir moderniausi ginklai yra beverčiai, jeigu juos turintieji nėra dvasiškai paruošti ginti savo kraštą, mokant už jo laisvę didžiausią kainą — savo gyvybę. Taigi, teigimas, kad 1919 m. mūsų kariuomenė buvo silpna yra labai perdarytas. Nors to meto savanoriai buvo negausūs, blogai ginkluoti ir dar blogiau aprūpinami, tačiau jų negausumą ir nepakankamą apginklavimą atsėrė jų dvasinis ryžtingumas, pasiaukojimas. Todėl 1919-20 m. mūsų kariuomenė buvo pakankamai stipri. Išnaudodama susidariusias aplinkybes, ji pajėgė apginti atkurtą nepriklausomybę nors tik ir dviejų trečdalių etnografinės Lietuvos ribose.

Visai kitaip atrodo reikalas, kai kalbama apie 1939 m. kariuomenės stiprumą. Čia P. Lelis parodo neturįs jokio supratimo apie mūsų kariuomenės apginklavimą, nes rašo, kad mūsų aviacija neturėjusi naikintuvų. Be to, jis menkinančiai

atsiliepia apie mūsų buvusius karo lėktuvus ANBO, pavadindamas juos „lėktuvėliais“. Taip sakdamas, jis menkina ir žymiausią bei gambiausią mūsų karo aviacijos lėktuvų konstruktorių aviacijos generolą inž. Antaną Gustaitį, žuvusį bolševikų kalėjimuose. Juk ANBO tuo metu buvo vieni iš geriausių to meto artimos žvalgybos lėktuvai ir kartu lengvi bombonešiai, pritaikyti mūsų krašto gynybai. Juos sukonstravo gen. inž. A. Gustaitis, pastatė mūsų krašto dirbtuvės, tuo būdu sukaupdamas milijonus litų.

P. Lelio teigimas, kad mes neturėjome naikintuvų, yra neteisingas, nes aviacija turėjo tris naikintuvų eskadriles Kaune, Siauliuose ir Panevėžyje (I, V ir VII), ginkluotas tuo metu geriausiais Europos naikintuvais (prancūzų — „Dewoitine D501“ ir anglų — „Gloster-Gladator“). O didieji bombonešiai mums buvo tiek reikalingi, kaip ir sunkioji artilerija, nes mes nesiruošėm pulsti svetimų kraštų, o tik — gintis. Neturėjimas sunkių tankų nebuvo labai didelė spraga, o visų kitų ginklų 1939 m. mums jau netrūko. Juos vartoti taip pat buvo visi apmokyti, be to, turėjome dar per 18 metų apmokytą atsargą.

Svarbiausia, kad per tą dvidešimt nepriklausomo gyvenimo metų išaugo ir subrendo ištisa karta, kuri dvasiškai dar daugiau buvo pasiruošusi ginti savo tėvų žemę ir nepriklausomybę. Todėl mūsų kad ir negausi, bet vispusiškai paruošta kariuomenė 1939 m. buvo labai stipri, o jos modernus apginklavimas, lyginant su 1919 m., de-

šimteriopai geresnis. Taigi, teigti, kad 1939 m. mūsų kariuomenė nebuvo stipri yra lygu sakyti, kad 1939 m. tarp Kauno ir Aleksoto tebebuvo medinis tiltas. Jei visose mūsų nepriklausomo gyvenimo šakose buvo daroma nepaprastai didelė pažanga, savaime suprantama, kad ir kariuomenė darė tą pačią pažangą.

P. Lelis teigia, kad Lietuvos vyriausybė neskyrusi stambių sumų apsiginklavimui. Tai nepagrįstas tvirtinimas. Argi vienas ketvirtadalis biudžeto, kuris buvo kas metai skiriamas krašto apsaugos ministerijai, nėra stambi suma? Be to, kai kariuomenės vadu buvo paskirtas St. Raštikis, šalia paprastų biudžeto kelių krašto apsaugai skiriamų išlaidų, ginklavimuiš kas metai dar buvo skiriama nemažiau kaip 25 milijonai litų papildomų sumų. Ar tai nėra stambios sumos?

Pakartodamas J. Tūbelio žodžius, pasakytus plk. Šliogerui, P. Lelis mano atradęs Ameriką. Ta tiesa buvo žinoma kiekvienam bent truputį galvojančiam. Ji buvo žinoma ir didiesiems mūsų kaimynams, tačiau nė vienas jų nedrįso liesti mūsų valstybės ir nepriklausomybės, kol buvo žinoma, kad mes nepasiduosime ir gimsimės, nors mūsų pralaimėjimas yra neišvengiamas. Kai 1939 m. vienas iš kaimynų pamatė, kad mūsų valstybės vairuotojai visai nesinaudoja susiklosčiusia mums palankia situacija ir užuodė, kad nusistatymas gintis yra sušvyravęs, išnaudojo padėtį ir lengvai pasiglemžė ne tik mus, bet ir kaimynus šiaurėje.

Diplomatiniai rūpesčiai

AL. GIMANTAS

Įvairiomis progomis guodžiamės išlikusių Lietuvos valstybių institucijų užsienio kraštuose tęstinumu. Turbūt iš įpratinio, gal net nenorėdami gilintis problemos esmėn, džiaugiamės tų diplomatinę ar konsulinę įstaigų gausumu.

S. m. kovo pabaigoje „Draugo“ dienraštyje buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pareigūnas dr. P. Mačiulis iškėlė visą trapumą ir tragiką to dar išlikusio Lietuvos diplomatinio ir konsulinio korpuso, nelengvai vegetuojančio keliose valstybėse.

Iš dr. P. Mačiulio ano straipsnio aiškėja mintis, būtent, kad net ir ten, kur dar būtų galimybė pratęsti diplomatinės ar konsulinės misijos veiklą, laiku nebusigriebiama to tęstinumo užtikrinti. Tai daugiau mūsų pačių atitinkamų institucijų kaltė.

Lietuviškoji visuomenė šiandien nežino tikrosios Lietuvos generalinio konsulato Čikagoje padėties, būtent, ar ir toliau veikia pilnateisė konsulinė įstaiga, ar paliktas tik garbės konsulo postas? Skirtumas pakakamai reikšmingas. Paryžiuje

ir Londone Lietuvos atstovai turi tik asmeninį diplomatinį pripažinimą ir atitinkamą statusą. Vadinasi, oficialių įstaigų kaip ir nebėra. Negeresnę padėtį Romoje ir tik truputį šviesesnė Vatikane.

Kyla klausimas, kaip ilgai ir ko lauktina, neturint naujų kvalifikuotų asmenų pakaitalų? Šiandien ramu Vašingtone, bet ir toji ramybė labai laikina. Kas po to? Koks eventualus likimas (tęstinumas svarbiausias!) vienintelio konsulato Kanadoje, na, ir Niujorke? Ar pasiruošta galimiems eventualumams tu postų tolimesniam išlaikymui? Pasak minėto „Draugo“ straipsnio, dar yra 4 asmenys, kurie, kaip buvę užsienio reikalų ministerijos tarnyboje, gal ir turėtų būti pripažintais, kad ir mažesnio poaugščio tarnybai pasiuntinybėje bei konsulatuose. Ar kas nors daroma ta linkme? Lietuviškoji visuomenė būtų kaip tik naudinga žinoti tikrąją padėtį ir padaryti atitinkamas išvadas. Kaikuriais atvejais, galimas dalykas, gal bus reikalinga skubi ir efektyvi tos pat visuomenės parama bei akcija.

Jau pakelti „Aido“ sparnai

KAZYS MILERIS

Hamiltono lietuvių mergaičių choras jau pilnai pasiruošęs skristi į Pietų Ameriką ir savo skambia lietuviška daina pasveikinti tautiečius, gyvenančius Argentinoje, Urugvajų, Brazilijoje, Kolumbijoje ir Venecueloje. Kad choras jau pasiruošęs gastrolėm, įrodė š.m. balandžio 23 d. Jaunimo Centre įvykius koncertu. Šis „Aido“ koncertas buvo tradicinis. Ir šiemet jis buvo gausus, kaip ir visuomet. Programą sudarė choro ir solisto dainos. Koncerto repertuare buvo lietuvių kompozitorių kūriniai ir pasaulinių klasikų muzika. Dainos gerai parinktos, skambios ir netaip jau lengvai išmokstamos.

Kai salėje prigiso šviesa ir scena sužibo jaunais mergaičių veidais, prasidėjo koncertas. Pirmajam mostui iškeltos dirigento V. Verikailio rankos, prie pianino muz. J. Govėdas ir visas pusšimtis melsvoj balinėje aprangoj „Aido“ dainininkų. Su pirmaisiais akordais klausytojai buvo nukelti į Lietuvą brangią... Tai bene antrasis mūsų himnas su Maironio žodžiais ir J. Naujalo muzika. Pirmą kartą čia išgirdau tą dainą dainuojant su solistu. Antroji daina atliekama taip pat su solistu V. Verikailiu (J. Švedo „Tykiai Nemunėlis teka“). Po to sekė M. Noviko ritmiškai siūbuojanti „Devynbalsė“, J. Švedo „Puota girelė žaliuoj“.

Antrąją programos dalį dirigentas pasiskyrė sau. Čia mūsų chorvedys ir solistas V. Verikailis padainavo St. Simkaus „Lygiojų lankelį“, A. Kačanausko „Tų mergelių dainavimas“ ir du pasaulinių muzikų dalykėlius: P. Čaikovskio „Jeigu mylimos mergytės“ ir iš P. Planquette „Kornevilio varpų“ komiškosios operos vieną ištrauką — „Blasčiaus pasaulį daugel metų“ V.

Komunistai kėsina į jaunimą

J. KAIRYS

Mūsų bendradarbis V. Vokietijoje.

Nors pragyvenimo lygis čia yra gana augštas, bet komunistų partija turi jau keliasdešimt tūkstančių narių, nuolat auga ir savo veiklą plečia. Be to, randa visokiais vardais pasivadinsius net organizuotų talkininkų. Visi jie, ypač komunistai, skverbiasi pirmoje eilėje į jaunimą. Iš organizuoto jaunimo į jų tinklą daugiausia pateko socialdemokratų ir liberalų jaunimo. Krikščionių sąjungos jaunimas, atrodė, komunistinės propagandos yra mažiausiai paveiktas.

Socialdemokratų partijai priklauso virš dviejų šimtų tūkstančių jaunimo, o liberalų — apie keliasdešimt tūkstančių. Tai kelia nerimą patriotinėje visuomenėje, kuri yra nusistačiusi prieš betkokią diktatūrą. Susirūpinę ir socialdemokratai su liberalais, kurie bijo netekti savo populiarumo rinkiuose.

Jaunimo viliojimas į komunistų įtaką ir didesnis ar mažesnis jo bendradarbiavimas su jais yra jau senas dalykas, bet plačiau išsyrškėjo tik paskutiniu metu. Progą davė vadinamasis komitetas už taiką, nusiginklavimą ir sugyvenimą. Tai organizacija, tarnaujanti komunistiniams kraštams. Š. m. gegužės mėnesį ji rengia demonstraciją, kur taip pat bus šaukiama už taiką nusiginklavimą, sugyvenimą. Viso to bus reikalaujama, žinoma, iš V. Vokietijos ir kitų vakariečių, nors, kaip patirtis rodo, vien Maskva su savo satelitais drumsčia taiką, ginkluojasi ir trukdo sugyvenimą.

Minėti šūkiai rado simpatikų ir taip pat antipatikų socialdemokratų ir liberalų jaunimo eilėse. Didesnė jo dalis yra pasisakiusi už dalyvavimą anose de-

monstracijose, mažesnė prieš jas. Dėl šio nesutarimo prasidėjo išstojimai iš valdybų, vieši pareiškimai spaudai ir pan. Socialdemokratų partijos vadovybė pagrasino savo jaunimui net pašalinimu iš partijos, o liberalai — bendradarbiavimo nutraukimu. Tokie perspėjimai galbūt sulaukys nuo dalyvavimo minėtose demonstracijose, bet nepakeis atgrasintųjų galvosens. Vieši jų pareiškimai, padaryti po anų grasinimų, rodo, jog esmėje viskas lieka po senovei. Jie net anarchistus toleruoja, nors pastarųjų skaičius daugėja, siautėjimas dažnėja ir plečiasi: plešia bankus ir kitas piniginės institucijas, ima įkelti politikus, valdininkus ir kitus, kankina juos, žudo. Didįjį Ketvirtadienį nušovė į darbą važiuosį vyriausią valstybės prokurorą su šoferiu ir sunkiai sužeidė jį lydėjusių kriminalinės policijos valdininkų.

Komunistai su savo talkininkais daro viską, kad sugriautų po karo sukurtą gyvenimą krašte ir įvestų komunistinę tvarką jame, nors turėtų aiškiai matyti ir suprasti, jog ji yra didžiausia rykštė šio amžiaus žmonijai.

Verikailis yra tikras scenos žmogus, pilna prasme artistas. Kaip man šalia sėdintysis kaimynas pasakė, Verikailio galima klausytis ir klausytis — jis nenubistosta.

Trečioje programos dalyje mergaitės pasirodė su kitokia apranga. Jos padainavo Suberto lietuviškai išverstą „Upėtakį“, A. Bražinsko „Ilgesio dainą“, J. Gaizausko „Jei taip būtų“. Pastaroji buvo užbaigta savo pačių sukurtais humoristiniais priedais. Koncerto užbaigai išgirdome mano ir visų pamėgtą aidiečių su sol V. Verikailiu dainuojamą tango — „Lauksiu tavęs ateinant“. Publika smarkiai plojo. Buvo už ką — „Aidas“ davė tikrai pasigėrėtiną koncertą.

Po šio koncerto tikrai malonu įgaluoti „Aidą“ atstovauti Kanados lietuviams P. Amerikoj. Be to, „Aidas“ jau septynmetis, spėjęs apvažiuoti visą Kanadą, Amerikos miestus, dainavęs Kanados lietuvių dainų šventėje, turėjęs sėkmingas gastroles Europos kraštuose ir jau spėjęs išleisti dvi ilgo grojimo plokšteles — „Baltos gėlės“ ir „Keliu jame su daina“. Jų dainų skrynelė jau tiek prikrauta, kad sunkiai beužsidaro. „Aidas“ turi tokių didelį ir įvairų repertuarą, kad nėra sunkumų rasti betkokią iškilusią progai tinkamą savo dainą bei giesmę ir, jei reikia, dar ir kita kalba.

Tik Hamiltonas tokį chorą turi. Žinau, yra daug mergaičių kvartetų ir oktetų, bet tokį gausų jaunų lietuvių chorą išvijojo aš tik vieną žinau, būtent, „Aidą“. Jis sau konkurencijos neturi. Su juo nėra taip, kaip su teatinių šokių grupėmis, kurios konkuruoja savo išvykų užprąšytai aprašymais, nuišdamos ligi sacharininio saldumo. Juk mes gerimės visomis savo tautinių šokių grupėmis, nes visos gerai šoka. „Aidas“ yra geriausias žinomas lietuvių meninis

vienetas ir kanadiečių tarpe, nes visokiomis progomis ir visur siunčiamas lietuviams atstovauti.

Tokiam vienetui (apie 50 mokyklinio amžiaus jaunų mergaičių) išlaikyti daug ko reikia, bet daugiausia entuziazmo ir pasišventimo. O to, pasirodo, aidiečiams netrūksta. Joms pavyko prieš trejetą metų suorganizuoti koncertų kelionę po Europą. Neabejotinai pavyks joms ir užsimota P. Amerikos išvyka. Su choru dar tebedirba pats jo steigėjas, didelių darbų, bet mažų pretenzijų žmogus — J. Pleinys ir to choro išugdytojas, lietuviškos dainos entuziastas sol. V. Verikailis. Padėkim ir parremkim juos visi, kad Hamiltono „Aido“ lietuviškos dainos aidas pasiektų mūsų brangius tautiečius, gyvenančius ir tolimoje P. Amerikoje. Tegū būna įrodymas, kad mes, lietuviai, kur begyventume, esame vieni kitiems labai brangūs ir vieni kitų reikalingi.

Daug baltiečių...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

aš abejoju, ar kariuomenės išsiklaimas ką nors pagerintų.

— Visiems žinoma, kad dabartinė sovietų valdžia bei visa santvarka laikosi karine ir politine jėga. Ar komunistas galėtų išlaikyti Sov. Sąjungoje be minėtiosios jėgos?

— Ne. Dabartinis režimas yra ne tiek idėjinis, kiek prievartinis.

— Kuriose geografinėse srityse jaučiamas stipresnė kova už žmogaus teises?

— Ji yra gana gyva Maskvoje ir kituose didžiuosiuose Sov. Sąjungos miestuose, Lietuvoje, vakarinėje Ukrainoje, Gruzijoje, Kaukaze.

— Ar žydai dalyvauja tame sąjūdyje?

— Dauguma žydų nori emigruoti iš Sov. Sąjungos, nes ten gyvenimo sąlygos jiems yra sunkios. Jie kovuoja už teisę emigruoti. Valdžia išleidžia kas mėnesį maždaug po 1000 žydų.

— Kokį vaidmenį atlieka religija?

— Komunizmo kaip idėjos įtaka yra sumažėjusi, ir daugelyje širdžių liko tuštuma. Dėlto susidomėjimas religija, mistika yra ypač gyvas inteligentijoje, akademinuose sluogsnuose ir jaunimo eilėse. Iš religinių bendruomenių daugiausia veržlumo bei aktyvumo rodo baptistai.

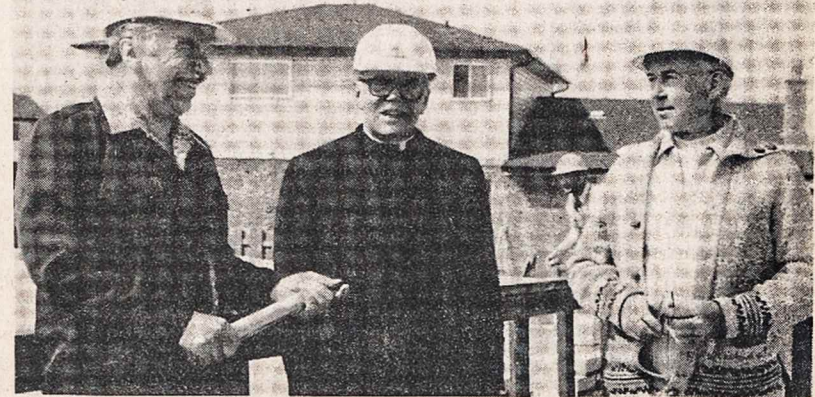
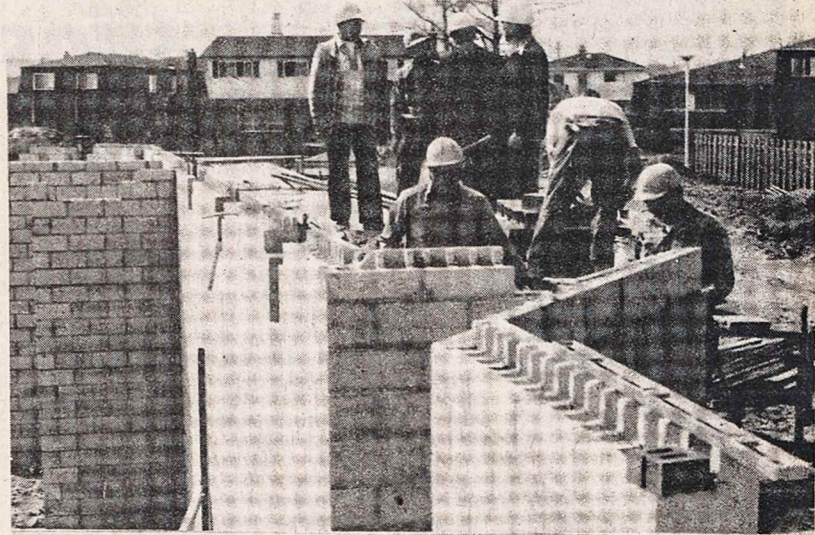
— Minėjote, kad gavote sovietinę pasą. Ar tai reikšia, kad galite grįžti Sov. Sąjungon?

— Taip, turiu galiojantį Sov. Sąjungos pasą, tebesu jos pilietis, bet ar galiu grįžti — nežinau. Tai paaiškėtų tik nuskridus Maskvon. Ką jie darytų su manimi, tik Kremlius nežino.

— Kur planuojate apsigyventi?

— Apsigyvensiu Britanijoje ir ten rašysiu knygą, be to, tęsiu kovą už žmogaus teises.

Padėkojom svečiui už pokalbį ir palinkėjom sėkmės. Šis pokalbis įvyko 1977. V. 3 estų pastatytoose Tartu kolegijos rūmuose.

Mūrijami Lietuvos Kankinių šventovės pamatai. Apačioje — jos statytojai: architektas dr. A. Kulpa-Kulpavičius, klebonas kun. P. Azubalis, rangovas A. Kazilis

Nuotr. N. Kulpavičienės

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SVEČIAI IS V. VOKIETIJOS
 "Gimtasis Krastas" balandžio 14 d. nuotraukomis ir Nijolės Logminienės rašiniui skaitytuos supazindina su paskutiniomis "Tėviškės" draugijos svečiais: jaunuolių grupe iš V. Vokietijos. Tų aštuoniolikos svečių pavardės nutylimos, bet teigiama, kad jie yra studentai, moksleiviai, tarnautojai, kad dalis jų gražiai kalba lietuviškai, "yra baigę lietuvišką gimnaziją ar dar tebesimoko joje". Vasario 16 gimnazijos pavadinimo N. Logminienė neišdriso paminėti, o gal ji nubraukė kompartijos cenzorius. Iš trumpo pranešimo sužinome, kad svečiams iš V. Vokietijos buvo leista susitikti su Vilniaus universiteto studentais "Zaltvykslės" kavinėje, apsilankyti "Tėviškės" draugijoje pas ekskarinį politruką P. Petronį, susipažinti su vienu fabriku, kolchozu, Vilniaus mokyklomis, naujuoju operos ir baletu teatru, paviešėti Palangoje, Kaune, Trakuose, Elektrėnuose, Druskininkuose, Buivydiškių žemės ūkio techniku. Jiems taipgi buvo parodytas meninis filmas "Herkus Mantas". Cituojamas išsivijęs jaunimo veikloje jau žinomos muenchenietės Kristinos Žutaitės pareiškimas: "Apie Lietuvą mažai žinojome iš savo tėvelių pasakojimų, iš draugų, jau paviešėjusių Lietuvoje, lankiusių čia lituanistinius kursus, iš spaudos. Bet pačių patirčių išpūdziai, aišku, gyviausi". "Gimtojo Krasto" pirmą puslapį užima besišpansčios moksleivės Audronės Langės nuotrauka.

TARSI KRASTOTYRINKINAI

Pentasis Lietuvos paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos suvažiavimas įvyko Vilniuje balandžio 5 d. Norą įsisteikti Maskvai pabrėžė sovietinės kompartijos politbiuro ir L. Brežnevo išrinktasis ir suvažiavimo garbės prezidiumas, nors ne vienas tų partiečių suvažiavime nedalyvavo. Pagrindinį pranešimą padarė kraštotyrininkų centro tarybos pirm. V. Uogintas, Vilniaus pedagoginio instituto rektorius, primindamas, kad draugija dabar jau turi 63.800 narių, globoja apie 8.000 kultūros paminklų. Diskusijose betgi išsyrškė kraštotyrininkams vis aršiau brukami propagandiniai uždaviniai. "Tiesa" 80 nr. informuoja: "Tiek draugijos centro taryba, tiek miestų ir rajonų visuomeninės organizacijos, buvo pabrėžta suvažiavime, privalo rūpintis, kad pagrindinį dėmesį kraštotyrininkai dabar skirtų nūdienai, giliai ir plačiai atskleistų Komunistų partijos vadovaujantį vaidmenį. Reikia ir toliau plėsti kraštotyrininkų pradėtą gerą darbą, kaupiant medžiagą apie mūsų liaudies kovas už Tarybų valdžią, revoliucinį judėjimą, Didįjį Tėvynės karą ir pokario klasių kovą...". Kitais žodžiais tariant, kraštotyrininkai turi užimrėti garbinga Lietuvos praeiti, rūpintis tik kompartijos veikla, susieta su priverstinu Lietuvos įjungimu į Sovietų Sąjungą. Taikantis prie naujos linijos, buvęs tarybos pirm. V. Uogintas pakeistas nauja pirmininke L. Diržinskaitė-Piliūnienė, pasižymėjusi aktoriškais gabumais tragikomiskame užsienio ministerės vaidmenyje. Šiuo metu ji yra vilniškės augščiausios tarybos pirm. A. Barausko pavaduotoja.

NAUJAS ISKUNIGIS

"Tiesa" balandžio 26 d. paskelbė kunigystės atsisakiusio Vytauto Starkaus ilgą laišką "Kodėl iš klystelių pasukau", užimantį beveik visą paskutinį puslapį. Iš redakcijos įvado sužinome, kad kun. V. Starkus buvo Sidabravo ir Dapšionių parapijų klebonu. Kunigo drabužių nusivilkio Sidabravo šventovėje pamaldų metu, pasakęs savo netikėjimą pabrėžiantį pamokslą, parapijiečius raginęs žvilgsnį nuo dangaus nukreipti į žemę. Panevėžio vyskupiui administratoriui vysk. R. Krikš-

čiūniui pasiuntė raštą, pranešantį, kad nuo balandžio 24 d. savęs nelaisko kunigu. Laiškė atskleistas duomenimis, V. Starkus yra gimęs sovietų - nacių karo išvakarėse. Kuno kunigų seminarijon įstojo 1960 m. rugsėjo 1 d., bet iš jos išstojo po ketverių metų dėl kilusių abejonių. Praėjus dvejiems su puse metų, vėl grįžo seminarijon ir kunigu buvo įšventintas 1967 m. pavasarį. Kunigavo beveik ištisą dešimtmetį. Kunigystės atsisakymo paskata buvo vadovėlis "Marsistinės filosofijos pagrindai" bei kiti marksistiniai-lenininiai raštai. Laiškė pažiurama priekaisių Vatikano radijų, minimas kun. J. Zdebskis kaip konjako mėgėjas, teigiama, kad Lietuvoje yra pilna religijos laisvės. Ši išvada, be abejonės, yra labai palanki kompartijos propagandai. Jai taipgi tarnauja ir viešas kunigų kiti drabužių nusivilkimas Sidabravo šventovėje su antireliginio tono pamokslu. V. Starkus ne žodžiu neužsimena apie tai, kad klierikų įstojamą seminarijoną griežtai kontroliuoja kompartija, nustatydama juokingai mažą leidžiamą priimti kandidatų skaičių. Kituose krasuose, kur tikinčiųjų bendrija atskirta nuo valstybės, valdančioji partija ir jų kunigų seminarijų reikalus nesikiša. Sovietinėse aplinkybėse iškūnigis V. Starkus Lietuvos Katalikų Bendrijai padarė didelę žalą. Niekas jo nevertė eiti kunigus. Jo vietą labai ribotame seminaristų sąrašė būtų užėmęs kitas jaunuolis. Dabar jau ir taip retas kunigų eiles dar vienu sumažino ir kompartijos klystkelius pasukęs V. Starkus.

DIDŽIAUSIA PARDUOTUVĖ

Siauliečiai Lieporių mikrorajone susilaukė didžiausios šiam miestui maisto gaminių parduotuvės. Bendras jos salų plotas prašoka 600 kv. metrų. Prekiauja taipgi daržovėmis, kulinarijos gaminiais, būtiniausiomis pramoninėmis prekėmis. Šiame parduotuvės bus atidarytas alaus baras, iš kurių ir būtinųjų paslaugų tarnybos. Savitarnos principu veikiančioje parduotuvėje dirba apie 70 prekybininkų su vadove O. Sabutienė.

ALKOHOLIO PROBLEMS

St. Mockuvienės pranešimu "Valstiečių Laikraščio" 38 nr., alkoholio pardavinėjimu Zarasų rajono "Pažangos" kolchoze varžosi dvi parduotuvės Baibuose ir Vajiesiškyje. 1976 m. sausio 31 d. 39 Baibių apylinkės gyventojai pasirašė ir išsuntė protesto laišką vykdomojo Zarasų rajono komiteto pirmininkui, kopiją pridėdami dar ir šio rajono kooperatyvų sąjungos pirmininkui. Lig šiol nesulaukta nė vieno pirmininko reakcijos. O laiške apie tas parduotuves buvo pasakojama: "Abiejose prekiaujama svaiginamaisiais gėrimais, nors tarp jų yra nedidelis atstumas. Dėl to mūsų apylinkėje plinta girtavimas, dėl jo nebera ramybės šeimos, pašlįjo darbo drausmė, dažnėja nelaimės ir skandalai. Štai keletas faktų, kurie jau žinomi Zarasų rajono Vidaus reikalų skyriui. Nesenai Vajiesiško parduotuvės valytoja B. Petrukienė sumušė girtas vyras; nesenai pačioje parduotuvėje įvyko girtų muštinys; iš Vajiesiško į Astriakalnį einantį A. Pusių užpuolė girti chuliganai ir sumušė; išgėręs vairuotojas Baibuose įvažiavo į griovį ir užmūšė L. Kolesnikovaitę. O kiek faktų, kurių milicija nežino! Beveik kasdien per pietus ir pavakary prie šių parduotuvų renkasi pėsti ir važiuoti, perka svaigalus, čia pat juos geria. Labai prašome uždrausti Baibių ir Vajiesiško parduotuvėse prekiauti stipriais svaiginamaisiais gėrimais. Kuo svaigaliai bus toliau nuo akių, tuo geriau." Abi parduotuvės yra prie pat mokyklų ir mokinių bendrabučių. Per metus nelaimių skaičius spėjo gerokai pagausėti. V. Kst.

KLK Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus pakviesta š.m. balandžio 23 d. Klevelando "Grandinėle" atliko meninę programą šio skyriaus 25-rių metų sukakties šventėje. Prie mikrofono pirm. D. Staškevičienė taria padėkos žodį. Jos dešinėje — "Grandinėlės" vadovai L. ir A. Sagiai, montreališko "Gintaro" atstovai, kairėje — "Grandinėlės" šokėjai

MIRĖ JUOZAS VENYS

Ir taip neturtinga veikliais žmonėmis Vokietijos LB neteko vėl vieno savo aktyviųjų narių. Š.m. balandžio 17 mirė Juozas Venys, Miesau LB apylinkės valdybos narys, keletą kartų vadovavęs Vokietijos LB tarybos rinkimams. Jis nebuvo sulaukęs dar nė pensininko amžiaus (gimęs 1914 m. spalio 24).

Juozo tėvas turėjo tarnybą Estijoje ir ten, Talino mieste, gimė sūnus. 1919 m. šeima sugrįžo į Lietuvą ir apsigijo tėviškėje Mišurkėje. Netrukus persikėlė į Lukšių miestelį. Šaikių apskrityje. Ten Juozas išėjo į vyrus, iš ten jis buvo pašauktas į Lietuvos kariuomenę. Joje atitarnavęs, dirbo Šaikių komendantūroje, o vėliau persikėlė į Lukšius valstiaus sekretoriumi. Iš Lietuvos pasitraukė 1944 m., tarnavo vokiečių kariuomenėje, Danijoje pateko į nelaisvę. Joje neišgavė pabuvęs

atvyko Vokietijon ir pradėjo tremtinio gyvenimą. Nuo 1947 m. su trumpa pertrauka tarnavo darbo tarnybos daliniuose, galiausiai amunicijos kuopoje Miesau kaime.

Lietuvių Bendruomenėje velionis reiškėsi aktyviai visą laiką. Miesau apylinkę jis suorganizavo ir palaikė. Būtų galėjęs būti jos pirmininku, bet niekada nesileido juo renkamas.

J. Venys palaidotas Schoenenbergo kapinėse balandžio 20 d. Laidotuvėse buvo susirinkęs gražus būrelis tautiečių iš įvairių vietovių. Apeigas atliko kun. Br. Liubinas. Savo pamokslė jis išsamiai nušvietė Juozo gyvenimo kelius ir jo nuopelnus lietuvių tautai. Sv. Mišios buvo laikomos netoli esančioje Elschbacho šventovėje, o paskui dalis laidotuvėse dalyvavusių tautiečių dar pabendravo Bruchmuehlbacho kaimo svetainėje. B. L.

LIETUVIAI BRAZILIJOJE

Sv. Kazimiero parapijos atlidai šiemet sutraukė apie 300 žmonių. Tautiečiai atvyko ne tik iš artimų miesto dalių, bet ir iš kitų miestų, kaip Santo Andre, Itarare, Jacarei ir kitų. Pamaldos įvyko kovo 6 d. popietėje, kurias laikė lietuviai kunigai: Pr. Gavėnas, P. Daugintis ir Ant. Saulaitis. S. Paulo rytų I-os srities vyskupas Dom Luciano Mendes de Almeida tą dieną pareiškė susirinkusiems lietuviams: "Tam tikra prasme jaučiuosi ir lietuvių vyskupų, kadangi abiejų lietuviškų parapijų veiklos centrai yra rytų srities ribose". Toliau vysk. Mendes de Almeida, matydamas gražaus lietuvių jaunimo, pasipuosisio tautiniais grabužiais, pridėjo: "Puoselėdami lietuvišką kultūrą, prisidedate prie šio krašto vystymosi, krašto, kuris tam tikra prasme tapo jūsų tėvyne". Meninėje šventės dalyje pasirodė apie 50 skaučių ir skautų, "Aušros" choras ir "Nemuno" ansamblis. Nežūrint linksmos nuotaikos, daugelio jaunimo akysė blizgėjo ašaros, kai buvo pranešta, kad šia proga jau atsisveikinama su visų

mylimu dvasios vadu kun. Antanu Saulaičiu, kuris išvyko į JAV.

Išrinkta nauja Lietuvių Sąjungos Brazilijoje valdyba 1977-78 metams: pirm. Jonas Antanaitis, vicep. Justinas Zvingila, sek. A. Dutkienė ir J. Rinkša F. Ilagietis Sąjungos pirm. Aleksandras Bumbis išrinktas garbės nariu. Naujosios valdybos daugumą sudaro moterys. Jos pasiryžusios pagyventi Lietuvių Sąjungos veiklą.

Vila Anastacio dr. J. Basanavičiaus lietuvių mokyklos pastatas remontuojamas. Pastatyta nauja mūrinė tvora, išgrįstas visas kiemas, salė sušildyta naujos grindys. Veiklaus vietos lietuvių P. Zarkausko iniciatyva ši mokykla nuolat tarnauja lietuviškiems parengimams, minėjimams. Čia daugeliu metų veikė lietuvių mokyklėlė. Mokyklos rėmėjų būrelis prisidėjo prie III PLJ Kongreso ir nuolat remia lietuvišką spaudą. Būrelio valdyba sudaro: pirm. P. Zarkauskas, vicep. V. Putvinis, sek. A. Keršis ir J. Rimša, išd. St. Laurinavičienė ir S. Pauliukaitytė. Alf. D. Petrakis

CALGARY, ALBERTA

JUBILEJAUS AUDITORIJŲ įvyko etninio grupių ir šeštadienių mokyklų rankdarbių paroda. Ji buvo suorganizuota pilietybės tarybos vadovybės. Lietuviniai atstovavo ir atidarymo programoj dalyvavo A. Lėderytė-Rahilly, apsiręngusi tautiniais drabužiais. Buvo išstatyta tautodailės dirbinų ir gintaro papuošalų.

KLK APYLINKĖS SUSIRINKIME Tuxedo Com. salėje pranešimus apie org. veiklą padarė valdybos pirm. A. Sukys ir kiti valdybos nariai. Tautos Fondui aukas rinkti sutiko Pr. Gluoksnys; krašto tarybos posėdyje uošė atstovaus St. Norėka; vietos informacija rūpinis K. Dubauskas; apylinkės iždininko pareigas eina L. Simonėlis. Jaunimo sąjungos tarybą pasiūlytas A. Vyšniauskas. Šiais metais didžiausias valdybos rūpestis sėkmingai sureng-

ti jaunimo stovyklą Banffe. Susidomėjimas stovykla yra didelis, tikimasi 125 dalyvių. Kultūriniai veiklai remti loterijos bilietų platinimas jau pradėtas.

SESTADIENINĖS MOKYKLOS pamokos vyksta V. Dubauskienės patalpose. Esant nedideliui mokinių skaičiui, mokslo metų užbaigimas nerengiamas. Mokyt. Ev. Krausienė moko vyresniųjų grupę, G. Norėkienė — mažųjų, K. Dubauskas vadovauja rankdarbių klasei. Mokyklos vedėja yra J. Dubauskienė.

K. L. DRAUGIJOS valdyba išgauti loterijos pajamų paskyrė \$100 gerai besimokantiems moksleiviams premijoti. Moksleivių pažangumui įvertinti ir pažymėjimams išduoti komisija sudaro adv. J. Smith, mokyt. E. Krausienė ir M. Stakenaitė. Tikimasi, kad besimokantis jaunimas rimtai dalyvaus varžybose. Kor.

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skanėstai — R. Denninger Ltd.

kiekvieno skoniui

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
 740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
 • LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —
 Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gynybės ir asm. paslaugų drauda. Nemokamas pilnas čekių potarnavimas. Kapitalas — virš 8.000.000.

MOKAME UŽ:
 depozitus (P.C.A.) ... 6%
 santaupas ... 7 1/2%
 term. depozitus 1 m. 8 1/2%
 IMAME UŽ:
 asmenines paskolas ... 11%
 nekiln. turto paskol. ... 10%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

KUN. DR. J. PRUNSKIS, ALTOS igaliotas, bandė surinkti lietuvių išgelbėtų žydų pareikšimus ir paruošti brošiūrą anglų kalba. Laiškais ir telefonu jis kreipėsi į daugelį išgelbėtų žydų, prašydamas atsiųsti liudijimus, kad lietuvių tautos negalima kaltinti žydų naikinimu. Ryšiai buvo užmegzti su tokiais žydais laisvajame pasaulyje — JAV, Izraelyje, Meksikoje, Europos valstybėse. Atsiliepė tik keturi, bet ir jie dėkinguma reiškia tik savo gelbėtojams. Todėl brošiūros su žydų pareikšimais teko atsisakyti.

ALTOS PIRM. DR. K. BOBELIS su dr. K. Sidlauskio lankėsi Vašingtone ir atskleidė žmogaus teisių laizymą sovietų okupuotoje Lietuvoje Helsinkio susitarimų pažeidimus tiriančiai komisijai. Jai buvo pabrėžta, kad Sovietų Sąjungą yra pasižymėjusi tarptautinių sutarčių laužimu, kad JAV vyriausybės ligišiolinė politika nepripažinti priverstinio Baltijos valstybių įjungimo Sovietų Sąjungon derinasi su Helsinkio sutarties paragrafu, nepripažįstančiu jėga įvykdytų valstybinių sienų pakeitimų. Dr. K. Bobelis taipgi prašė komisiją iškelti Lietuvos laisvės klausimą Belgrado konferencijoje, nes Helsinkio sutartis yra pasisakiusi už laisvo apsisprendimo teisę tautoms.

BALTIEČIŲ MOTERŲ TARYBA Nijorkoje paminėjo savo veiklos trisdešimtmetį. Tarybos pirm. R. Zymantaitė padarė trumpą veiklos apžvalgą nuo įsisteigimo iki dabartinio dienu. Taryba buvo įsteigta 1947 m. kovo 8-9 d. Esslingene, V. Vokietijoje, įjungiant iš kiekvienos tautos po 8 atstoves. Pirmosiomis lietuvių atstovėmis taryboje buvo dr. M. Zilinskienė, O. Saulaitienė, A. Raslavicienė, A. Augustinavičienė, E. Garbuzaitė-Jurkuvienė, M. Milvydaitė, S. Jasaitienė ir O. Tugaudienė, pirmąja pirmininke — dr. M. Zilinskienė. Tarybos pirmininkės keičiasi rotacine tvarka. Šias pareigas ėjo lietuvės — dr. M. Zilinskienė, B. Novickienė, L. Bieliukienė, G. Zilionienė ir R. Zymantaitė. Baltiečių Moterų Tarybą trisdešimtmečio proga sveikino: gen. Estijos konsulas E. Jaaksonas, Latvijos atstovybės patarėjas V. Tomsonas, generalinis Lietuvos konsulas A. Simutis. Audringą žodį tarė didelis baltiečių bičiulis B. Farberis, pasižymėjęs radijo komentatorius, pretenduojas į Nijorkos miesto burmistro vietą.

JEZUITŲ VIENUOLIJOS GEN. T. P. ARRUPĖ Čikagos lietuvių jezuitų vyresniauju paskyrė kun. Juozą Vaisnį, SJ, pagalbiniuku — kun. Anicetą Tamošaitį, SJ.

INŽ. VILIJUS GUDAITIS balandžio 4 d. žuvo "Southern" bendrovės keleivinio lėktuvo nelaimėje Georgijos valstijoje. Velionis, 53 metų amžiaus, buvo JAV priešlėktuvinių raketų projekto administratorius. Kaip civilis kariinėje tarnyboje savo pareigomis buvo lygus brigados generolui. Yra daug prisidėjęs prie S. Kudirkos, P. A. Brazinskio gelbėjimo, prie pastangų išlaisvinti N. Sadūnaitę, Rėmė "žurnalą "Lituanus" ir "Encyclopedia Lituanica" leidimą. Giliam skausme liko Broctone gimusi jo žmona Elena ir aštuoni vaikai.

NIJORKO POLICIJOS ATLETŲ LYGA kasmet rengia meno ir poezijos konkursą šio miesto mokyklų mokiniams skirtingose amžiaus grupėse. Šiemetiniame konkurse, kurio tema buvo "Kaip jaunimas įsivaizduoja XXI-mą šimtmetį", dalyvavo apie 2.000 mokinių. Pirmą premiją savo amžiaus grupėje laimėjo vienuolikmetė Ramunė Jasaitytė už iliustruotą poemą "Miestas jūrų gelmėse". Premija jai įteikta balandžio 14 d. Manhattane, McGraw-Hill galerijoje.

FINANSŲ IR EKONOMIKOS STUDIJAS Illinois universiteto Chicago Circle baigė Gintautas Butėnas, žurnalisto Vlodo ir Dalios Butėnų vyresnysis sūnus. Jis buvo pakviestas ir liko dirbti universitete.

TARPTAUTINIAME ILLINOIS UNIVERSITETO festivalyje Urbanoje lietuvių parodėlė pasirūpino studentai Vida Sidyrtė ir Edvardas Bubnys. Jos lankytojai labiausiai domėjosi gintaro dirbiniais, medine kiškiuko skulptūrele. Tautinius drabužius demonstravo V. Sidyrtė.

Argentina

BIRUTĖS DRAUGIJA Buenos Aires mieste surengė Juozų ir Juozų pagerbimą vardadienio progą. Pirmiausia Mišias už mirusius varduinius slovaku koplyčioje atnaušavo kun. Juozas Petrakis, MIC, Aušros Vartų parapijos klebonas, taip pat įsijungiantis vardinės. Juozam bei Juozėm skirtas pobūvis įvyko burietiečių namuose. Jo dalyvių — apie 30 asmenų pasveikino draugijos pirm. Anastazija Bagdonienė, o vaišių stalą palaimino kun. J. Petrakis, MIC. Varduviniukus sveikino ir S. Derencius. Jiems sugiedota "Ilgausiu metų". Pobūvį trim solis dainom pagyveno A. Babonytė-Kazienskienė. Varduviniukų vardu padėkos žodį tarė kun. J. Petrakis, MIC.

Australija

E. DERWINSKIS, JAV kongreso atstovų rūmų narys, antrojoje balandžio pusėj lankėsi Australijoje. Iš Kanberos jis telefonu paskambino Sydnejaus lietuvių kapelionui kun.

P. Butkui, pareiškdamas pagėdavimą su juo susitikti. Pasirodo, ši kontaktą E. Derwinskiui pasiūlė ALTOS pirm. dr. K. Bobelis. Priėmimas sveičiui iš Amerikos buvo surengtas Sydnejaus serbų namuose. Dalyvių eilėse buvo du lietuviai — kun. P. Butkus ir Baltiečių Komiteto pirm. V. Patašius. E. Derwinskius ragino etnines Australijos grupes užmiršti savo problemas Europoje ir jungtis bendrai kovai prieš komunizmą. Savo kalboje jis keletą kartų pabrėžė gražią JAV lietuvių veiklą. Apžvelgdamas prez. J. Carterio politiką, E. Derwinskius džiaugėsi žmogaus teisių gynimu, bet apgailestavo karinės JAV galybės mažinimą, nes ji tėra vienintelė jėga pasaulyje, su kuria skaitosi Sovietų Sąjunga. Didžiąją priėmimo dalyvių dalį sudarė lenkai ir serbai. Pastarieji visus pavaisino serbiškų pastaklių pietumis, o juo ansamblis atliko tautinių šokių programą. Dalyvių eilėse buvo ir serbų vyskupas bei kiti žymieji jų veikėjai.

AUSTRALIJOS OPERA, įsikūrusi moderniaime Sydnejaus teatre, su keliom operom gastroliavo Melburne. Operos kolektyve yra du Australijos lietuviai — violončelistas Henrikas Urbanavičius ir chore dainuojantis Paulius Rūtenis. Pastarasis vokiečių okupacijos metais yra lankęs Kauno dramos teatro studiją, mokėsis dainavimo, atlikęs pagrindinį vaidmenį šio teatro statytoje operetėje "Mažasis rūmų koncertas". Jo partnerė toje operetėje tada buvo to paties kuro studentė Regina Tumalevičienė, pokaryje tapusi Vilniaus operos soliste ir dabar jau išėjusi pensijon. Šiuo metu ji yra dainavimo dėstytoja Vilniaus konservatorijoje.

Belgija

KUN. JULIUS DANAUSKAS, atvykęs čia studijuoti prieš II D. karą, pasilikio gyventi Briuselyje, nes negalėjo grįžti į Sovietų Sąjungos okupuotą Lietuvą. Gyvendamas Belgijoje, daug padėjo jon po II D. karą atvykusiems lietuviams. Didelės jo pagalbos susilaukė Belgijon atvežti lietuviai buvo belaisviai, kurių stovykla buvo likviduota ankstyvą 1947 m. pavasarį. Pastaruoju metu kun. J. Danauskas dirbo belgų gimnazijoje kaip kapelionas. Kovo 24 d. ji, grįžianti iš Liuvono Briuselį, užkludė ir gerokai sužeidė pravažiuojantis automobilis. Šiuo metu jau yra grįžęs iš ligoninės, sveiksta namuose.

Vokietija

LIETUVIŲ SĄSKRYDĮ su kultūrine programa gegužės 20-22 d.d. Freudenstadte, Schwarzwalde, rengia Lietuvių Kultūros Draugija. Darbotvarkėn įtraukta: susipažinimo vakarienė su satyrine kūryba, lietuviška vakaronė, sveiči iš Šveicarijos kun. prof. dr. J. Juraitis pasakaita apie pasyvinį kaltės supratimą, diskusijos šia tema, viešas koncertas. Programą atliks mūsų tautinūs šokius šokanti šveicarų grupė, sudaryta ir vadovaujama P. Stasiulienės, sol. M. Simaniukytė-Pastulienė, sol. R. Daunoras iš Paryžiaus, fleitistas P. Odinis ir pianistė R. Lampsatyte. Gintaro parodėlė pasirūpins P. Ivinskienė ir dr. B. Sreifeildienė. Pamaldos bus Sv. Elzbiets koplyčioje.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE įvyko jos kuratorijos narių posėdis, kuriame dalyvavo visi nariai — 10. Ataskaitinius pranešimus padarė kuratorijos valdyba — pirm. J. Barasas, vicepirm. V. Natkevičius ir ižd. J. Lukošius. Valdyba nuo paskutinio suvažiavimo buvo pervarkyta, nes iš pirmininko pareigų pasitraukė gimnazijos direktorius V. Natkevičius. Šiais mokslo metais moksleivių skaičius yra padidėjęs pilna dešimtimi, pasiekęs 70. Daug vilties gimnazijos egzistencijai teikia moksleiviai iš užjūrio kraštų: devyni iš JAV, trys iš Kanados ir vienas iš Venecuelos. Mokytojų su pilnu etatu yra 9, su nepilnu — 8, Be to, gimnazija turi du bendrabučio vedėjus, vieną sekretorių, aštuonius ūkinio personalo narius. Mėnesinis diplomuoto mokytojų uždarbis — 1.310 DM, nediplomuoto — 1.260 DM. Jo dydis priklauso nuo pamokų skaičiaus. Patvirtintos 1977 ir 1978 m. šamatos gimnazijai bei bendrabučiui. 1977 m. samata gimnazijai yra 447.500 DM, bendrabučiui — 277.000 DM. 1978 m. gimnazijai numatyta 447.500 DM, bendrabučiui — 300.296 DM. Naujojo kuratorijos valdybos išrinkti: pirm. dr. St. Šereika, vicepirm. V. Natkevičius, ižd. J. Barasas. Po valdybos rinkimų iš kontrolės ir pedagoginės komisijos pasitraukė ir iš salės išėjo A. Smitas. Jo vieton į kontrolės komisiją buvo išrinktas J. K. Valiūnas, o pedagoginės komisijon nutarta pakviesti kun. Br. Liubina. Gimnazijos direktorius V. Natkevičius padarė pranešimą apie savo viešnagę JAV, pasidalijo kelionės išpūdziais. Pedagoginės komisijos narys dr. J. Grinius supazindino posėdžio dalyvius su aplinkybėmis, dėl kurių iš mergaičių bendrabučio vedėjos pareigų pasitraukė M. Saulaitytė. Stankuvienė, atsisakiusi pasirašyti darbo sutartį. Buvo konstatuota, kad mergaičių bendrabučio sumažėjo drausmė ir tvarka, kai vedėjos pareigų atsisakė E. Tamošaitienė. Pabrėžtas ir sunkiai toleruotinas pasaliinių asmenų kišimasis į gimnazijos reikalus.

Ekskursijos i Lietuvą 1977 m.

Vienos savaitės ekskursijose —
 1 naktis Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys
 Vilniuje su 1 dienos išvyka į Kauną
 ir 1 naktis Maskvoje

Rugsėjo 18 — rugsėjo 26 \$858
 Spalio 9 — spalio 17 \$826

Dviejų savaičių ekskursijose i Lietuvą, Vokietiją ir Angliją — 1 naktis Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su vienos dienos išvyka į Kauną, 4 naktys Muenchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 \$1,253
 Liepos 17 — liepos 31 \$1,253

Dviejų savaičių ekskursijose i Lietuvą, Vokietiją ir Prancūziją — 1 naktis Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su 1 dienos išvyka į Kauną, 4 naktys Muenchene ir 3 naktys Paryžiuje.

Birželio 8 — birželio 22 \$1,276

Skydžiai — iš Bostono, Nijorko ir Montrealio "Pan American World Airways" ir "IATA".

Tolimesnių informacijų apie mūsų ekskursijas i Lietuvą teiraukitės
Algirdas Mitkus Tel. (617) 969-1190
BALTIC TOURS arba
 8 White Oak Road 1-800-223-7420
 Newton, Mass. 02168, USA (prašyti kalbėti su "Pat")

Prof. dr. Bronius Povilaitis parąšė Lietuvos žemės ūkio Akademijos istoriją, kurios išleidimu rūpinasi Lietuvos Agronomų Sąjunga Čikagoje. Nuotraukoje knygai leisti komisija; iš kairės: dr. A. Verbieckas — reikalų vedėjas, istorijos autorius prof. dr. B. Povilaitis, komisijos pirm. B. Vitkus; stovi: agr. St. Vaičius, Agr. Sąjungos pirm. A. Santaras ir agr. V. Žirgulevičius

Naujausios Juozo Grušo dramos

PR. NAUJOKAITIS

1976 m. pabaigoje „Vagos“ leidykla Vilniuje išleido vienoje knygoje „Svitrigaila“ penkias dar niekur nespausdintas J. Grušo dramas. Knyga galima laikyti žymiojo okupuotos Lietuvos dramaturgo 75-rių metų amžiaus sukakties pagerbimo vainiku. Tos visos dramos buvo jau iš rankraščių vaidinamos Lietuvos teatruose. Dabar jos bus prieinamos ir skaitytojams. Tik gaila, kad nepridėta jokių komentarų ir metrikinių pastabų.

„Svitrigaila“

Pirmoji knygoje yra dviejų dalių istorinė drama „Svitrigaila“, vaizduojanti jauniausio Jogailos brolio Svitrigailos, tapusio didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu po Vytauto mirties, pastangas vainikuoti Lietuvos karaliumi, jo varžybas su Vytauto broliu Žygimantu, siekiančiu to paties tikslo.

Pirmos dalies veiksmas vyksta Vilniuje, kunigaikščio rūmuose. Tik išvarius kryžiuočių riterių, tuojau atvyksta Žygimanto pasiuntinys Zaremba, turis klastingų tikslų. Svitrigaila patinka Zarembą su sarkazmu, įgeliančiais žodžiais, bet Zaremba palaiko Svitrigailos sesuo Aleksandra, unitų vyskupas Gerasimas, vėliau — net gražuolė Adonė Goštautienė, buvusi Svitrigailos meilužė. Zarembai aiškiai priešiškas yra dvariškis Jaunius, o ypač saugumo viršininkas Ivaška, susekęs slapstus Zarembos tikslus. Tik Goštautas laikosi pasyviai. Dėl gausių užtarėjų Zaremba nepakiriamas, pasilieka rūmuose; naudodamasis kunigaikščio svetimuomu, pina naujas intrigas, rodois taikos apaštalu, siūlo derybas su Žygimantu, bet ne Vilniuje, o Lietuvos Brastose. Ivaška ir pats Svitrigaila, nors jaučia pinkles, bet pagaliau sutinka išvykti iš Vilniaus.

Antroji dalis rodo Svitrigailą su palydovais nakvojantį Ašmenos dvare. Puotos metu juos užpuola Zarembos sąmokslininkai, bet atmušami. Svitrigaila traukiasi Polocko link ir žada telkti stipresnę kariuomenę. Tuo tarpu Aleksandra praneša, kad Vilniuje didžiojo Lietuvos kunigaikščio sostą jėga jau užėmė Žygimantas. Svitrigaila nenori Lietuvoje krauju praliejimo, siūnčia pasiuntinius į Vilnį ir siūlo pusbroliui derybas. Bet šis pasiuntinys Jaunius ir Goštautą nužudo, palieka gyvą tik gražuolę Adonę, kuri grįžusi tragiškus įvykius praneša ir Svitrigailai.

Svitrigaila yra karšto temperamento, besiblaškęs valdovas. Bet jis už viską labiausiai myli tėvynę, trokšta jai gerovės, laisvės ir savarankiškumo. „Svitrigaila vasalu nebus“. „Aukojų aš save, draugus, jei reiks — ir dangų paukosiu dėl tėvynės“ (120 psl.). Nors Svitrigaila yra karštuolis, stačias kalboje, „pasitūsis“ (taip jis save apibūdina), bet nesunkiai perkalbamas, susivaldęs nuo žiaurių darbų. Gerasimas jam įkalba ne liesti Zarembos ir išvykti iš Vilniaus. Nors kartą ir pasako — „ar pusbrolis, ar aš aplaistysim krauju gimtinę žemę“ (97 p.), bet apsisukęs siūnčia pasiuntinius, siūlo derybas.

Svitrigailą palaužia nuolatinės išdavystės: Zarembos pasikėsinimas prieš jo žmones ir prieš jį patį, vykstantį į Lietuvos Brastą derybas, Goštauto pataikavimas abiem Lietuvos

kunigaikščiam, Gerasimo veidmainystė, slaptas laiškas imperatoriui prieš Svitrigailą. „Teisybė mirusi, visur melas, apgaulė, išdavimas“ — pagaliau nusivilia Svitrigaila. „Kai grįšiu Lietuvon, nerasiu Lietuvos“ (103 psl.). „Niekio nebūjau, tikta! savųjų išdavysčių. Dievas jei nepadės, tai velnią pasikviesim“ (79-80 psl.).

Svitrigaila susiduria su blogio problema ne tik savo aplinkoje, bet ir savyje: „Nėra garbės, nėra nei meilės, nė dievų, kurie nevirto išdavystėm! (...) negali nei žmogiška, nei dieviška tiesa pasitikėti! (...) Prakeikimo kupina pati mirtis“ (125). Piktybės dvasią kraujas nešioja gyslomis (124 psl.). Vykdydamas teisybę („Vykdyčiau aš teisybę!“, 133 psl.), Svitrigaila išaiko nusikaltusį išdavimui Gerasimą sudeginti ant laužo, bet ir šiuo atveju jis pralaimi, nes minia atsigrežia prieš jį, o mirštantį vyskupą laiko šventu.

Istorinį siužetą J. Grušas naudoja blogio ir gėrio problemai

DAGYS

Taip pavadino S. Kvietienė savo meno darbų parodą, surengtą jos gyvenamo namo antroje aukštoje. Ji atsisveikina su torontiečiais, nes išvyksta į Kalgarį.

S. Kvietienė, dar būdama Buvdytaite, turėjo palinkimą į meną iš pat jaunų dienų. Mėgo piešti ir patraukliai pavaizdavo pasirinktus objektus. Bet, atrodo, stokojo valios ir veržlumo su didesne jėga veržtis į meno pasaulį, į studijas. Jei būtų energingai to siekusi, seniai būtų buvusi žinoma dailininkė. Tada galbūt sutrukdė jai jos labai jauname amžiuje perėjimas į vedybinių gyvenimą.

S. Kvietienė neperseniai pradėjo rimtai gilintis į tapybą, skirdama tam nemažai laiko. Ji yra sukūrusi nemažai darbų, bet savae dar nesuradusi. Todėl vartoja ar bando įvairias medžiagas bei technikas: lieja vandeniniai dažais, tapo aliejiniais, spausdina nuo stiklo, lipo kolažu ir paskutiniu metu gilinasi į pasteles. Jomis daro smulkesnes kompozicijas, jas išbaigdamas smulkiais brūkšneliais. Aliejinį dažų darbą daugiausia sukomponuoti su branduoliu centre. Aplinkui skleidžiasi stamboski ar detalūs, kartais labai spalvingi plėmai. Vietomis jie tamsūs, vietomis šviesūs.

S. Kvietienės spaudiniai nuo stiklo panašūs į kitų dailininkų tos rūšies darbus. Jie yra malonūs akiai, bet šabloniški ir be stipresnių efektų. Šios visos kompozicijos (ir aliejinio dažų) yra abstraktinės. Jos efektingiausios darbai yra kolažai, ypač tie, kur jį, sumaniai vartodama įvairias medžiagas, sukuria primityvias, bet veiksmingas žmogiškas figūras. Šioje parodoje jų yra tik keletas, pasigedau daugiau tokių kompozicijų.

Kad S. Kvietienės meno arkliukas yra kolažai, tatau jai pareiškė žinomas kolažo meisteris, kelių meno vadovėlių autorius dail. Leonardo Brooks, kai ji turėjo savo meno parodą Roberts galerijoje Toronto.

Kad S. Kvietienė nesijaustų visą laiką tik mėgėja dailininkė, atvykusi į Kanadą pradėjo nuodugniau studijuoti meną iš įvairių knygų, mokėsi pas kaikiuriuos dailininkus, ilgiau lankė

iškelti. Pačios problemos dramaturgas neišsprendžia, tik parodo, kaip giliai siekia blogio šaknys gyvenime: „Kodėl piktiesi taip nori valdyti?“ (120 psl.). „Juk visos valdžios žudo“ (135 psl.). „Kraujas aptemdo protą“ (134 p.). Fiziškai Svitrigaila paliekamas gyventi, bet moraliskai yra palūžęs, nusivylęs savo sugebėjimais valdyti, padaryti tėvynę laimingą.

Svitrigailos charakteris atskleidžiamas nuosekliai, įvairiose situacijose. Jo dvariškiiai taip pat spalvingi: sesuo Aleksandra persiorientuoja į Svitrigailai kludandčios į jį remiančią; Adonė yra nepastovi meilės plaštaka, bet sugebanti vertinti ir gyvenimo reikišnius; unitų vyskupas Gerasimas yra apsurkus pragmatikas, daugiau politikas negu dvasininkas; nuoširdus Svitrigailos rėmėjas yra Jaunius ir Ivaška; Goštautas — silpnas; Zaremba — suktas politinis, savanaudis intrigantas. Visi jie pakankamai ryškūs, įjungti į dramos veiksmą. (B. d.)

ATSISVEIKINIMO PARODA

centrinę technikos mokyklą. Meno kultūros pagrindus ji pasisavino belankydamas kitų dailininkų parodas.

Kaip dailininkė Kvietienė dalyvavo eilėje grupinių parodų ir surengė keletą asmeninių. Jos buvo Toronto, Detrote, Otavoje, Ročesteryje ir kt. Ši jos paroda truks iki gegužės 15 d.

Atsiųsta paminėti

AIDAI, 1977 m. 3 nr. J. Vaišnoras rašo apie arkiv. Jurgio Matulaičio kelia į Vilniaus vyskupo sostą (50 metų mirties sukakties proga), M. Girniūvienė — apie A. D. Sacharovo perspėjimą laisvajam pasauliui, J. Pabedinskas — apie individo apsisprendimo laisvę krašto ūkyje, St. Barzdukas — apie savo nueitą kelią. Poezijos duoda B. Auginas ir G. Salinis. Apžvalginėje dalyje V. Čižiūnas dėsto apie lietuvių — lenkų dialogą. A. S. — apie dirbančio jaunimo nuotaikas, J. G. pateikia kelias naujų knygų recenzijas. Viršeliai iliustruoti spalvotom dail. A. Mončio ir V. Balukienės kūrinių nuotraukom.

PASALIO LIETUVIS nr. 29 (92), vasaris. PLB valdybos leidžiamas žurnalas, redaguojamas Broniaus Nainio su techniniais redaktoriais — Pr. Razminiū ir K. Barzduku. Metinė prenumerata — \$3, atskiras nr. — \$0.50. Spausdinama „Draugo“ spaustuve, administruoja St. Džiugas, 7240 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629, U.S.A. Red. Br. Nainio adresas: 6804 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

MŪSU ŽINIOS nr. 6 (110), kovo 27 d. Lietuvių jėzuitų ir Jaunimo Centro Čikagoje dvisavaitinis biuletenis, redaguojamas Alg. Kežio, SJ, su redakciniu kolektyvu. Administratorius — P. Kleinotas, SJ, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, U.S.A.

Canadian Art Memorials Ltd

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakyamus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne skubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Svarbu mūsų mokykloms

Ontario premjeras W. G. Davis gegužės 4 d. sušaukė etninių grupių atstovų konferenciją, kurioje, tarp kitko, padarė svarbų pareiškimą, liečiantį šioje provincijoje dirbančias etninių grupių šeštadienes mokyklas. Kartu su premjeru dalyvavo ir į klausimus atsakinėję trys provincijos ministrai, su kuriais etninės grupės turi daugiausia reikalų: socialinių reikalų min. M. Birch, kultūros — R. Welch ir švietimo — T. Wells. Turėdami galvoje, kad kai kurios mokyklų vadybos (School Boards) gali norėti pačios minimą premjero pažadą išstudijuoti, duodame ištrauką iš premjero kalbos anglų kalba:

“Under the Government's New Heritage Language Program, which takes effect this September, School Boards will receive provincial funds for heritage language classes offered after regular school hours or on weekends. We will be encouraging School Board to offer such classes whenever there is a demand. To begin with — particularly since this program is aimed primarily at young children — we will fund for a half-hour per day or two and a half hours per week. By the end of this month a letter will be going to School

Boards outlining for the procedure they have to follow.” (From the statement by the Prime Minister of Ontario, Queen's Park, May 4, 1977, pages 14-15).

Atsakydamas į klausimus, švietimo ministeris paaiškino, kad pinigai bus apskaičiuojami kiekvienai savaitei, dauginant 2,5 val. iš tą savaitę mokyklą lankiusių mokinių skaičiaus. Jis taip pat pareiškė, kad anksčiau buvę suvaržymai, jog tokios mokykloms mokytojai turi turėti Ontario mokytojų cenzus, kad jos turi dirbti vietinių mokyklų patalpose ir darbo dienų popietėmis ar vakarais — atšaukiami. Vienintelis reikalavimas — kad už mokyklos darbą atsakytų cenzą turintis mokytojas, kuris, tarp kitko, būtų atskaitingas ir už pinigų paskirstymą. Beje, šie pinigai skiriamai tik mokytojų atlyginimams.

Turint galvoje, kad ši programa pradeda veikti jau nuo šių metų rugsėjo 1 dienos, šeštadienio mokyklų vadovybės turėtų pradėti tą reikalą aiškintis su mokyklų tarybomis jau birželio mėn. pradžioje. Tos mokyklos, kurios susijusios su atskirųjų mokyklų vadybomis (Separate School Boards), gali gauti minimą pašalpą ir per jas. A. R.

Teatrų festivalio belaukiant

S.m. gegužės 20-22 ir 27-29 d.d. Toronto rengiamas ketvirtasis lietuvių teatrų festivalis. Įvykis neeilinis, teikiąs progą pakalbėti apie teatro meną bei kultūrą aplamai, apie lietuviško teatro reikšmę.

Teatras yra viena kultūros apraiška. Tuo tarpu kultūros sričių yra daug ir įvairių. Paprastumo ir suprantamumo dėlei kultūrą skirsime į dvi dalis: neateatinę ir ateatinę. Tokį skirstymą naudojame sąmoningai, kad teatro menas išryškėtų tarp kitų kultūros apraiškų. Pagrindinės neateatinės kultūros sritys yra šios: poezija, muzika, literatūra bei rašytiniai aplamai, mokslas, tapyba, pritaikomasis menas, grafika, keramika, skulptūra ir architektūra. Teatrinė kultūra skirstoma taip: drama, opera, tragedija, komedija, satyra, šokis, baletas, dailusis skaitymas, deklamacija, vokalinė muzika, filmas, radijas, televizija, elektroninė gamyba (plokštelės, juostos ir pan.). Skirstyme įvairūs savotiškas kultūros sričių susikryžavimas — poezija, muzika ir literatūra gali priklausyti ir teatro menai. Lygiai filmas, radijas, televizija, elektroninė gamyba gali būti klasifikuojama ir kaip neateatinė kultūra.

Koks gi yra bendras kultūrai ir menui būdingas bruožas, kas yra tas bendras vardiklis teatrinės ir neateatinės kultūros? Kokie veiksniai bei elementai visą minėtąs sritis jungia kultūros vardu? Kas kultūrai ir menui yra bendra?

Kiekviena kultūros bei meno sritis turi elementus bei bendrus bruožus: 1. kūrėją, 2. kūrinių ir 3. kūrinių vertintojų — žiūrovą — skaitytoją. Knyga, muzikos leidinys, žurnalas, laikraštis, paveikslas, vaza, biustas ar pastatas yra neateatinės kultūros kūriniai. Teatrinė kultūra irgi turi kūrinių, tik skirtingo pavaldio. Kas tad yra tas teatrinis kūriny? Kalba, garsas, judesys, išraiška, mimika, efektas, dekoracijos ir kitos dekoratyvinės bei emocinės priemonės. Pavienis ar suderintas jų panaudojimas ir sudaro teatrinės scenos kūrinių. Scenos kūriny toms ir skiriasi nuo kitų kultūros kūrinių, kad nėra medžiaginis, apčiuopiamas ir paliečiamas. Jis yra vienkartinis ir nepakartojamas, nors ir būtų to paties aktorius vaidinamas ar sukuriamas.

Teatre pasikeičia ir įprastas santykiavimo pobūdis tarp kū-

rėjo-aktoriaus ir žiūrovo-stebėtojo. Knyga, žurnalas ar laikraštis gali būti skaitomas ir numetamas, nes rašytojas, poetas ar redaktorius kūrė savo darbo ty-lumoje. Jam tiesioginė skaitytojų talka nebuvo reikalinga. Tuo tarpu scenos kūrėjas vaidinti ar kurti charakterio tuščiai auditorijai negali. Jam reikalingas žiūrovo ryšys, reagavimas, įtampa, komunikacija. Tarp scenos ir publikos atsiranda bendradarbiavimo laukas. Juo aktorius sėkmingiau sukuria realią ar fikcinę tikrovę, juo bendradarbiavimo įtampa stiprėja, juo žiūrovas stipriau dalyvauja kūrimo procese. Mūsų teigimą patvirtina ir populiariųjų televizijos programų vaidyba, nes jai pasibaigus pranešama: “this show was recorded before live audience”. Teatro scena tampa juoko, skausmo ir pergyvenimo arena. Reakcija pasidaro abipusė. Veiksma pergyvena ir aktorius, ir žiūrovas. Katutės ir gerai apmokamam aktoriumi yra didžiausias moralinis įvertinimas, atlyginimas. Niekas neturi didesnio troškimo būti publikos suprastas ir įvertintas, kaip artistas. Dažnai aktoriai pakelia ilgą alkį, skurdą ir nepriteklų, kad nors kartą turėtų progą scenoje nušviesti.

Teatro scena yra tiesioginė meninė, emocinė komunikacija ir intymiausias bei gliausias kultūrinis ryšys tarp kūrėjo ir žiūrovo. Kaip sakėme, ji yra gyva, vienkartinė, sukurianti realų ar tariamą tikrovės vaizdą. Kiekvienas žiūrovas tariama ar tikrą vaizdą pažįsta, vertina, priima ar atmeta. Tai atsitinka intuityviai, lyg žaibo švytelėjimas. Scenoje sukuriamos estetiškos, moralinės, religinės vertybės ir perduodamos žiūrovo sprendimui.

Aktorius scenoje savo talentu, darbu ir sugebėjimu sukurti vaidmenį yra gyviausias lietuviškosios kultūros kūrėjas, nes jis kalba lietuviškai ir lietuvių autorių lūpomis. Autorius per aktorį pateikia lietuvišką pasaulėjautą ir pasaulėjautą. Visais amžiais teatro scena buvo ir karštų diskusijų, nuomonių, ginčų ir net kivirčių kūriny, nes joje vyksta tipiškas lietuvių gyvenimas. St. D.

DR. JONAS DEDINAS, kuriam toksikologų draugijos suvažiavimas Toronte š.m. kovo 29 d. paskyrė Frank R. Blood premiją už darbą, išspausdintą “Toxicology and Applied Pharmacology” žurnale. Ten aprašomi jo paties ir jo bendradarbių tyrinėjimai kaikiurių pramonėje vartojamų medžiagų ir jų įtakos ir nervinę darbinę sistemą

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DR. JIRI MARVAN, profesorius, jantis Monasho universitete Melburne, Australijoje, prieš keletą metų parašė 436 psl. veikalą apie lietuvių kalbos linksniavimą — “Modern Lithuanian Declension”, kuris ir šandien tebėra neišleistas, nors yra labai svarbus baltistai ir lyginamajai kalbotyrai. Ši veikalą sutiko išleisti ir platinti Mičigano universiteto kalbotyrinių leidinių red. prof. L. Matejko, bet nori, kad Australijos lietuvių paremtų universiteto leidyklą \$3.200 įnašu, nes išleidimas kainuos keliolika tūkstančių dolerių. Šios amerikiečių leidyklos leidiniai pasiekia žymiusios Vakarų pasaulio kalbotyros institutus, universitetų bibliotekas garantuotu 7.000 egz. tiražu. Australijos Lietuvių Fondo valdyba veikalo išleidimui jau paskyrė \$750, o \$2.500 tikisi surinkti iš Australijos lietuvių. Aukų laukiama šiuo adresu: The Australian Lithuanian Fund, 44 Errol St., North Melbourne, Vic. Čekiai rašomi lietuvišku fondu vardu, pridėdant žodį “gramatika”. Prof. dr. J. Marvin yra čekas, gimęs 1936 m., studijavęs slavistiką, bendrąją kalbotyrą ir baltistiką Karolio universitete Prahoje. Profesoriavo Švedijos Uppsaloje ir Stockholmo universitetuose, Kalifornijos universitete, j Melburno Monasho universitete įsijungė 1973 m.

SOL. ANTANAS PAVASARIS, kalifornietis tenoras Los Angeles mieste, pavasarį sutiko tradicinio savo rečitalio šios kolonijos lietuviams. Pirmoji dalis buvo skirta lietuviams kompozitoriams — Vl. Jakubėnui, St. Gailevičiui, A. Belazarui, J. Stankūnui, O. Metrikienei, G. Gudauskenei, A. Kačanauskui, V. Vagaigaičiui, V. Laurušui. Antroje dalyje skambėjo F. Schuberto dainos, G. Puccini “Toscos”, G. Verdi “Rigoletto”, K. V. Banaicio “Jūratės ir Kastyčio” operų arijos. Su sol. R. Mastiene, viešnia iš Čikagos, sol. A. Pavasaris padainavo duetą iš G. Verdi operos “Trubadūras”. Programą sol. A. Pavasaris papildė populiariaja arija iš G. Donizetti “Meilės eliksyro”, A. Laro ispaniška daina “Granada”. Akompanavo pianistė R. Apeikytė.

EVANGELIKŲ “TEVIŠKĖS” PARAPIJOS choras gražių religinių koncertu savo šventovėje Čikagoje paminėjo sidabrinę veiklos sukaktį. Pirmasis šio choro pasirodymas su dirigentu Martynu Lacyčiu įvyko 1952 m. Vasario 16 minėjime. Choru dabar jau 18 metų vadovauja muz. Jurgis Lampasaitis. Neseniai mirusio kompoz. Vl. Jakubėno atminimui šiame koncerte mišrus choras su sol. L. Gružiu sugiedojo jo kompoziciją “Gerą kovą išlaikiau”. Koncerte negalėjo dalyvauti pirmasis šio choro vadovas J. Lacytis, turintis jau 91 metus amžiaus. Po koncerto sidabrinėmis meniškomis lėkštelėmis buvo apdovanoti kartu su choru sidabrinę sukaktį šventę choristai — B. Variakojienė, L. Buntinienė, Z. Juskenienė, M. Naubarienė, J. Jurkaitis.

DAIL. VLADO ŽILIAUS kūrinių paroda, susieta su Lietuvių Diena, birželio 18-19 d.d. įvyks Kalifornijoje, Los Angeles S. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose. Paroda globoja parapija su klebonu prel. J. Kučingiu. Tai bus antroji dail. V. Žiliaus paroda JAV — pirmoji buvo Čikagoje. Dail. V. Žilius, nesenai su žmona išvykęs iš Lietuvos, gyvena ir kuria Niujorke.

PROF. DR. VLADO JUODEIKOS dviejų tomų veikalą “Didžioji iliuzija — marksizmas teorijoje ir tikrovėje” išleis Kalifornijoje sudarytas komitetas, vadovaujamas rašytojo Jurgio Gliados. Pirmasis tomas yra skirtas marksizmo filosofijai, jo politikai, kultūros sampratai, santykiui su religija ir etika, anarchizmu, marksizmo ateitai, antrasis — marksizmo praktikai Sovietų Sąjungoje bei jos užgrobtose kraštuose. Veikalas jau atiduotas Lietuvių Enciklopedijos leidyklai. Abu įristi tomai kainuos po \$15. Rėmėjų komitetas kviečia talkon visame laisvame pasaulyje gyvenančius lietuvius. Mecenatais bus laikomi paaukoję po \$500 ar daugiau, garbės prenumeratais — bent \$100. Išankstinė dviejų tomų prenumerata yra \$25. Užsakykite ir aukas siųsti komiteto ižd. Mrs. A. Paziūra, 1284 Oak Dr., Anaheim, Cal. 92805, U.S.A.

DAIL. RAIMUNDAS LAPSYS prancūziško stiklo vitražais papuošė Čikagos Jaunimo Centro kamienės lubas. Šioje patalpoje yra rengiamas jau tradicinėmis tapusios penktadienio vakaronės. Vitražus finansavo dr. P. Kisielius su žmona ir Jankūnų šeima, jamžinusi savo mirusio sūnaus Alekso atminimą. Vitražų atidengimo proga įvyks vakaronė buvo skirta dail. R. Lapšui. Dalyvis jį supažindino su stiklo meno istorija, jo raida, pagrindiniais centrais, rodė savo kūrinių skaidres.

“JONISKĖLIO APSKRITIES PARTIZANAI”, majoro Petro Gudelio, knyga jau atiduota spaustuvei. Tai tęsinys Lietuvos nepriklausomybės kovų aprašymo. Tame laikotarpyje šiaurės Lietuvoje su bolševikais narsiai kovojo partizanai. Vėliau iš tų dailinių buvo sudarytas Joniskėlio batalionas, iš kurio išaugo Lietuvos kariuomenės devintasis pėstininkų pulkas. Abu knygos tomas paruošė P. Gudelis, gyvenęs V. Vokie-tijoje kaip pensininkas.

SMUKININKAS RAIMONDAS KATILIUS Vilniaus meno darbuotojų rūmuose susitiko su savo talentu gerbėjais. Programai vadovavo A. Gričius. Pirmiausia R. Katilius pianiste L. Lobkova atliko tris L. Beethoveno, J. Brahmo, V. Barkausko sonatas, ištrauką iš J. Juzeliūno sonatos, E. Balsio “Raudą”, dvi pjeses iš O. Balakausko ciklo “Kaip marių bangos prislilietimas”. Po to jis atsakinėjo į dalyvių klausimus, atskleidžiamas savo kelią į smuikininkų viršūnes. R. Katilius yra dalyvavęs keturiuose tarptautiniuose konkursuose: Helsinkyje ir Montrealyje — kaip solistas, Belgrade ir Bratislavoje — kaip pagrindinis styginio kvarteto smuikininkas. Iš visų festivalių grįžo su laureato diplomais.

VILNIAUS TELEVIZIJA savo žiūrovams pateikė nufilmuotą “Urtės” spektaklį — ištrauką iš I. Simonaitės romano “Aukštųjų Simonių likimas”. Scenarijų parašė A. Kratulis ir B. Talačka. Pastarasis buvo ir šio vaidinio režisiorius. Filmavo operatoriai J. Botyrius ir G. Dabkus, scenovaizdžius sukūrė dail. G. Zalašis, muziką — kompoz. A. Apanavičius. Pagrindinį Urtės vaidmenį atliko jauna aktorė R. Knizkevičiūtė, talkinama aktorių — O. Knapkytės, V. Rumšo, L. Kupstaitės, O. Juodytės, R. Didžgalvytės. Į prologą bei epilogą buvo įtraukta ir rašytoja I. Simonaitytė.

JAUNIEJI VILNIAUS RAŠYTOJAI aptarė dvi debiutines knygas: prozininko Ričardo Gavelio — “Nepasidėjusi šventė”, literatūros kritiko Alfredo Guščiaus — “Tiesės ir zigagai”. Apie šiuos kūrėjus ir jų pirmąsias knygas kalbėjo V. Aostas, K. Bruzelevičius, V. Sventickas. Jaunųjų Vilniaus rašytojų eiles papildė penki nauji nariai — kritikas Petras Skirmantas, humoristas Juozas Erlickas, prozininkai Vytautas Račickas, Albinas Visockas, Petras Satkus.

ALGIMANTO KUNČIAUS 65 meninių nuotraukų paroda Vilniuje atskleidė plačią kultūros veiklę veidų galeriją, lietuvių kaimiečio meilę savo žemei. Kaimiečiams ir jų ryšiai su gimtoju kraštu yra skirtas ištisas nuotraukų ciklas “Sėkmadieniai”.

SEPTINTOJOJE RESPUBLIKINĖ-KARIKATŪRŲ parodoje Vilniaus dailės salone dalyvavo 30 dailininkų iš įvairių Lietuvos miestų, atsiuntusių beveik pusantro šimto darbų — humoristinių piešinių, draugiškų šaržų, aštrios satyros pavyzdžių.

KAUNO CHORAS, vadovaujamas P. Bingelio, su Vilniaus operos solistais N. Ambrazaityte ir V. Kupriu dalyvavo 150-tosioms L. Beethoveno mirties metinėms skirtuose koncertuose Leningrade. Su simfoniniu Leningrado orkestru, diriguojamu vilniečio J. Domarko, šiuose koncertuose skambėjo L. Beethovenio iškilmingos Mišios “Missa solemnis” ir J. S. Bacho “Kalėdinė oratorija”. P. Čaikovskio konservatorijos salėje Maskvoje tie patys menininkai atliko L. Beethoveno “Missa solemnis” ir W. A. Mocarto “Requiem” su Maskvos simfoninio orkestro pagalba. Dirigento ir šį kartą buvo J. Domarkas.

DRAMOS VETERANŲ JUOŽA STANULI, švenčiantį amžiaus aštuoniasdešimtmetį, baldandžio 3 d. Kačerginėje aplankė ir pasveikino Lietuvos Teatro Draugijos veteranų skyriaus atstovai, teatrologai, aktoriai iš Kauno dramos teatro, Lietuvos kino studijos darbuotojai, pradėję kurti dokumentinį filmą apie Lietuvos teatro veteranus.

VILNIAUS DAILES PARODŲ RŪMUOSE dail. Jono Švažo tapybos darbų paroda lankytojus supažindino su jo naujaisiais peizažais, kuriuose šį kartą vyravo pramoniniai Lietuvos vaizdai. Atidarymo išvakarėse surengtoje spaudos konferencijoje su šio dailininko kūryba žurnalistas supažindino dailininką L. Tuileikis ir A. Stasiulevičius. Parodos sutvarkymu pasirūpino architektai V. Brėdikis, broliai A. ir V. Nasvyčiai.

TARPTAUTINIAME SMUKININKŲ FESTIVALIJE Glasgow mieste, Skotijoje, dalyvavo smuikininkas prof. E. Paulauskas. Festivalyje įvyko smuikininkų konkursas, meistriskumo klasės pamokos, seminaras smuiko klausimu ir smuikų paroda. Prof. E. Paulauskas skaitė paskaitas, vadovavo pamokoms meistriskumo klasėje.

V. PETKEVIČIAUS PJESĖ “Dainuojantis milžinapis” savo repertuarą praturtino Panevėžio dramos teatras. Premjerinį spektaklį režisavo V. Blėdis, scenovaizdžius sukūrė dail. A. Niuniava, drabužių eskizus — dail. R. Stasiūnienė, muziką — kompoz. B. Kutavičius. Teatras lankėsi Kaune su muzikiniu Kazio Sa-jos vaidinimu “Dėvynbedžiai”.

MENO DARBUOTOJŲ RŪMUOSE vilniečiai susitiko su Vilniaus jaunimo teatro aktorė Marija Dičpetryte, anksčiau dirbusia Klaipėdos dramos teatre. Ji papasakojo apie savo darbą teatruose, savidainio geriausio vaidmenio fragmentus, talkinama aktorių R. Didžgalvytės, K. Dapkaus ir V. Marcinkevičūtės.

V. Kst.

REALTY LTD.
2273 DUNDAS ST. WEST
TORONTO, ONT. M6R 1X6
(prie Bloor St. W., priešais "Towers" aikštę)

WESTMINSTER AVE. — RONCESVALLES, gražus didelis pajamų namas; 11 kambarių, 3 virtuvės, 3 prausyklos, 4 kambariai pirmame aukšte. Savaitinės nuomos pajamos \$155. Įmokėti \$15.000.

BLOOR — QUEBEC AVE., mūrinis, atskiras namas, 8 kambariai per du augštus. Didelis sklypas, platus šoninis pravažiavimas, garažas. Įmokėti \$12.000; viena atvira skola.

PARKSIDE DR. — GARDEN AVE., 7 kambarių namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, įrengtas rūsys. Įmokėti \$5.000.

SUNNYSIDE — WRIGHT AVE., atskiras namas, 9 kambariai, 3 virtuvės, 3 prausyklos, vieta dviem garažams. Naujai atremontuotas. Įmokėti \$10.000.

HIGH PARK BLVD. — INDIAN RD., atskiras mūrinis namas, 10 kambarių, 3 virtuvės, 3 prausyklos, garažas. Prašo \$58.900, įmokėti \$8.000.

HWY Nr. 2 — COLBORNE, maždaug 90 mylių į rytus nuo Toronto, apyaujis pastatas, mūrinis, 8 dideli kambariai ir 3 akrai gražios žemės arti Ontario ežero. Prašo \$38.500 su \$6-7.000 įmokejimu. Geras pirkiny.

HAMILTONE, Kenilworth gatvė, 20 kambarių (4 butai), atskiras, mūrinis namas, visą laiką išnuomotas. Prašo \$59.000 su \$10.000 įmokejimu.

ST. JOKUBAITIS — (bendradarbis)
Toronto Real Estate Board narys
Tel. 534-3511 — namų 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 11 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų.....8¼%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas.....9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas.....7%
	depozitų-čekių s-tas.....6%
Ketvirtadieniais 10-8	
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-1	asmenines.....9½%
Sekmadieniais 9.30-1	nekiln. turto.....9¼%
	investacines.....10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt. Sav. FRANK PETTIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258

- Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

**AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI
KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?**

KLAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP • registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudus fondus mokslui eiti

2 Carlton Street, suite 714

Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881

Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Priėmęs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas (1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kanados Kvalifikuoti Buhalterių Instituto vadovų. Antiinflacinėje taryboje jis lig šiol tvarkė Atlanto provincijų reikalus.

1976 m. Kanada susilaukė 149.429 ateivių, t.y. apie 39.000 mažiau nei 1975 m. Pirmą kartą imigracijos istorijoje ateivių iš Azijos skaičius beveik susilygino su europiečiais. Iš Azijos Kanadon įvažiavo 44.328 imigrantai, iš Europos — 49.908. Azijoje pirmąją Hong Kongas, davęs 10.725 ateivius, ir Indija su 6.733. Pusė visų 149.429 ateivių įsikūrė Ontario provincijoje, o Kvebeke — apie 30%. Nors Kvebekas laukia prancūziškai kalbančių imigrantų, tokių teatvyko 8.579, angliškai kalbančių — 8.880, nemokančių nei anglų, nei prancūzų kalbos — 8.185. Prancūziškai kalbančių grupę daugiausia sudarė vietnamiečiai ir libaniečiai.

Niagaros kolegija Wellande, Ontario provincijoje, įvedė specialų šešių dalių kursą apie alkoholio gėrimą. Jin įtraukiami studentai nuo 18 metų amžiaus, kurių didžioji dalis įsijungė tik dėl smalsumo. Socialinio gerimo pamokos vyksta į barą panašioje klasėje, gėrimų išlaidas padengia pati kolegija. Nuo gegužės mėnesio šiuo kursu bus leista pasinaudoti ir kolegijos tarnautojams, bet jie patys turės užsimokėti už gėrimus. Šią žinią paskelbė Toronto dienraštis "The Globe and Mail". Susidaro įspūdis, kad kaikurie Ontario švietėjai, nesugebantys moksleivius išmokyti aritmetikos, skaityti ir rašyti angliškai, laiką eikvoja su abejotinos vertės naujovėmis. Kolegijai ne tik kainuoja alkoholiniai gėrimai, bet ir tas išradingas instruktorius, mokantis studentus gerti. Konservatorių atstovas O. Jelinekas federaciniame parlamente atskleidė Montrealyje

šiuo metu vykstančią slaptą bylą. Teisiamas yra P. Treu, buvęs "Northern Electric" bendrovės tarnautojas. Jis kaltinamas bandymu parduoti komunistinei Kinijai S. Amerikos oro apsaugos dokumentus, liečiančius ryšius su S. Atlanto Sąjunga. Teisingumo min. R. Basfordas pripažino, kad tokia byla tikrai vyksta, bet atsisakė duoti komentarų. Tai jau trečia tokia byla už uždarytą durų, apgaubta oficialių paslapčių įstatymu, pastarųjų 15 metų laikotarpyje. Ministerio R. Basfordo teigimu, jeigu P. Treu bus rastas kaltu, jo nuteisimas bus atliktas viešai. Liudininkais šioje byloje dalyvausja amerikiečių CIA ir FBI pareigūnai. Atrodo, bylos uždaramą padiktavo S. Amerikos oro apsaugos paslaptys, kurių nenorima atskleisti viešumai. Šion apsaugon yra įsijungusi ir Kanados karo aviacija bei jos augštieji karininkai, dirbantys bendrame štabe su amerikiečiais.

Toronto universiteto fizikos prof. dr. E. Fawcettas iš Maskvos parsivežė savo paties ranka perrašytą sovietų mokslininko dr. M. Azbelio moksline studiją, kurią jis planuoja paskelbti Vakarų pasaulio žurnaluose. Dr. M. Azbelis, žydų kilmės disidentas, kompartijos buvo pašalintas iš mokslo darbu, prarado teisę skelbti savo studijas sovietų žurnaluose. Savo mažame bute Maskvoje jis surengė tarptautinį mokslinį seminarą, kuriam, be 30 sovietų mokslininkų, dalyvavo ir 10 vakariečių. Kompartija, matyt, dėl artėjančios Belgrado konferencijos šį kartą užsieniečiams mokslininkams nedarė jokių trukdymų, nors seminarui nebuvo davusi oficialaus pripažinimo. Dėl panašaus seminaro 1974 m. kaikurie sovietų mokslininkai atsidūrė kalėjimuose, o užsieniečiams buvo atsisakyta išduoti vizas.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Sovietų Sąjungos gimnastikos varžybose Vilniuje dalyvavo 12 vyrų ir 16 moterų komandų. Komandinių požiūriu I vietą ir aukso medalių moterų grupėje laimėjo Rusijos rinktinė, II vietą — Maskvos gimnastės, III vietą — Ukrainos atstovės. Lietuvos gimnastė, surinkusiom 154,24 taško, teko XIII vieta. Vyrų grupės laimėtojai tapo Rusijos atstovai, II vietą palikdami gudus, III — maskviečiai. Lietuvos vyrų tik truputį buvo geresni už moteris su išsikovota XII vieta. Individualiose moterų varžybose čempionės varda laimėjo šibiritė moksleivė M. Pilatova, pernai dalyvavusi Montreolio olimpiadoje kaip VI-ji sovietinės rinktinės narė. Vilniaus varžybose ji surinko 78,65 taško. Antrą vietą su 76,5 t. užėmė maskvietė J. Muchina, III su 75,25 t. — N. Šapošnikova iš Rostovo prie Dono. Vyrų grupės aukso medalį laimėjo maskvietis V. Markelovas su 111,95 t., sidabro — voronežietis A. Tkaciovas su 110,95 r., bronzos — V. Tichonovas iš Rostovo prie Dono su 110,1 t. Gegužės 28-29 d.d. Vilniuje įvyks Europos gimnastų varžybos.

Vilniaus moterų krepšinio "Kibirkštis" komanda, treniruojama A. Gedmino, Rygoje pasibaigusiose Sovietų Sąjungos varžybose užėmė IV vietą, iš 36-šių rungtynių laimėjusi 25. Perna kibirkštietės buvo V vietoje. Čempionių vardą jau penkioliktą kartą išsikovojo Rygos TTT komanda, II vietą — Maskvos "Dinamo", III — Maskvos srities "Spartakas".

Vilnietis A. Čereška Sovietų Sąjungos savignos imtynių jaunių varžybose Kazanėje laimėjo I vietą sunkaus svorio grupėje.

Pabaltijo taurės XIX vaikų, jaunučių ir jaunių krepšinio varžybos buvo surengtos Leningrade. Komandinių požiūriu jas jau ketvirtį metai iš eilės laimėjo lietuviai. Pirmąsias vietas šį kartą išsikovojo Lietuvos mergaičių, berniukų ir vaikinų komandos, treniruojamos V. Virbicko, A. Klimavičiaus, V. Garasto.

Atvirame Lietuvos savignos imtynių čempionate varžėsi 198 šio sporto mėgėjai. Be pačių lietuvių, dalyvavo ir svečiai. Sviurų eilės tvarka laimėtojai tapo: E. Uslanovas iš Tomsko, kaunietis E. Rudas, klaipėdiečiai V. Novikovas ir M. Ralika, kauniečiai — A. Songaila, F. Janauskas, V. Majauskas, C. Jezerskas, A. Fiurstenbergas ir alytiškis S. Lukavičius.

GOLFO ŽINIOS

Pirmasis Toronto Lietuvių Golfo Klubu ankstyvo pavasario turnyras įvyko balandžio 30 d. Hornby Towers aikštyne. Geros organizacijos, puikaus oro ir visų 54 dalyvių giedros nuotaikos dėka turnyras praėjo labai gražiai. Geriausias turnyro žaidėjas buvo Algis Simanavičius. Ilgą aikštyną jis įveikė 76 smūgiais. Neadaug blogesnis buvo Markus Ignatavičius, užbaigęs 77 sm. Dr. R. Barakauskas baigė 79 sm.

Rytinės Kanados stalo teniso pirmenybėse Gledija Nešukaitytė laimėjo dvi pirmas vietas ir vieną antrą. Mergaičių 15 m. klasės baiginiame žaidime ji nugalėjo Hamiltono Kovo R. Raguckaitę ir 17 m. klasėje — hamiltonietę L. Kuperskytę. Moterų klasės baiginiame žaidime pralaimėjo B. Plučaitę. Prieš patekdama į baiginį žaidimą, Gledija dar įveikė

Ateitininkų žinios

Devintojo ateitininkų kongreso programa jau sudaryta. Kongresas įvyks Klevelande Darbo Dienos savaitgalį. Seštadienį, rugsėjo 3, įvyks simpoziumas tema "Gyvyje dvasia — kelias į krikščioniškąjį atsinaujinimą". Vadovauja kun. dr. Kest. Trimakas. Prof. V. Vardys skaitys paskaitą "Katalikiškoji rezistencija ir tautos likimas". Kongreso šūkis: "Liudykime Kristų, liudykime tautą". Visi ruošimės kongrese dalyvausi.

Ateitininkų stovykla Wasagoje bus liepos 17 — 31 d. d. Stovyklautojų amžius — nuo 7 iki 18 metų. Stovyklos vadovybė ir programa jau pradėta sudaryti.

Kun. prof. A. Paškus savo paskaitoje Toronto ateitininkų šventės metu kalbėjo apie angažavimąsi vertybėm. Jis dažnai minėjo psichologą Viktorą Frankl. Pastarasis atvyksta į Torontą ir kalbės Massey Hall sekmadienį, birželio 12 d., 7.30 v. v. Organizuoja Toronto arkivyskupijos "Youth Corps" direktorius kun. T. McMillon. Kurie norėtų bilietų (\$3.00 asmeniui), prašomi kreiptis į V. Kolyčių.

Skautų veikla

Seštoji LSS tautinė stovykla įvyks prie Melburno, Australijoje, 1978 m. sausio 1-14 d.d. Kviečiame skautus-es ir vadovus-es kuo gausiau dalyvauti šioje stovykloje, aplankyti seses ir brolius Australijoje ir stiprinti lietuviško jaunimo ryšius.

LSS Pirmia pakvietė v.s. Reginą Kučienę TS' kelionės organizavimo pirmininke. Brolijos ir Seserijos VS bei ASS pirmininkas savo atstovais į šį komitetą pakvietė s. Jeronimą Gaizūtį, Zitą Deveikienę ir s. fil. Ioną Laucienę. Komiteto pirmininkė per kelionių agentūrą jau užsakė 100 vietų lėktuve kelionei į Australiją. Iš Čikagos išskrisime 1977 m. gruodžio 22 d.; lėktuvas nusileis San Francisco, kur galės prisijungti Los Angeles skautai-ės. Į Sydney nukrisime gruodžio 24 d. Tolimesni sustojimai bus Kanberboje ir Melburne. Visur būsime globojami lietuvių skautų šeimose, apžiūresime įžymybes ir sutiksime N. Metus.

Seštoji tautinė stovykla prasidės 1978 m. sausio 2 d. ir truks iki sausio 14 d. Sausio 15 d. išskrisime iš Melburno į Ameriką. Kelionės kaina — \$1.200, kuri gali dar pasikeisti; čia neįskaitomas draudimas, užsienio paso mokesčiai ar kitos prieidės, kaip N. Metų balius, bet asmeniškos išlaidos. Svečių stovyklavimo mokesčių sumokėti rengejais.

JAV ar Kanados pilietybės neturį keliautojai privalo iš anksto pasirūpinti leidimus grįžti į gyvenamąją kraštą.

Šioje kelionėje gali dalyvauti skautai-ės, vadovai-ės ir svečiai. Visi dalyviai privalo būti registruoti Brolijoje, Seserijoje ar ASS ir privalo turėti 1977 m. LSS narių liudijimus.

Brolijos ir Seserijos skautai-ės kelionei registruojasi per savo vieneto vadovus, kurie persiunčia registraciją v.s. R. Kučienėi. Tolimesnė informacija bus siuntinėjama tiesiai užsiregistruavusiems skautams-ėms. ASS nariai ir svečiai gali registruotis tiesiai pas v.s. R. Kučienę, 8626 S. Mozart St., Chicago, III. 60652, USA. Priešinė informacija, tėvų leidimų ankotos ir t.t. bus siuntinėjamos kelionės komiteto pirmininkėms.

MEDUS —

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas

Induose ar koriuose.

Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvų Namus) • Tel. 535-6252

Greitos patarnavimas, neauštos kainos. Gausomi kontaktų lęšiai (contact lenses).

kė pajėgij Toronto žaidikę S. Kovalierou.

Komandinėse Toronto pirmenybėse II Vyčio komanda laimėjo II v. Baiginiame žaidime vytičiai pralaimėjo Hamiltonui 6:1, 3:6 ir 3:6. Komandoje žaidė Jonas ir Violeta Nešukaiciai, padedami kanadiečių. I Vyčio komanda, kurioje žaidė Gledija Nešukaitytė ir Emilis Valcekas, laimėjo IV v. Augščiųjų lygoje žaidė 8 komandos.

Prasideda baigiamieji CYO lygos žaidimai. Jos pirmenybėse žaidė 4 Vyčio berniukų komandos. Trys jų pateko į baiginius peržaidimus. Tai jauniai A (18), jauniai C (14) ir jauniai D (12). Pirmenybių eigoje jauniai D savo grupėje laimėjo I v., jauniai A — II, jauniai C — III. Jauniai B laimėjo V v. ir į baiginius žaidimus nepateko.

Telkiamas LSK Vytis archyvas. Turintieji Vyčio klubo dokumentus, bylas, knygas, spausdinius, programas, žymenis, taures ir kitoki praejusio dešimtmečio turta, prašomi pranešti archyvo vedėjui Algiiui Balsui 485-1488 arba A. Suproniui 259-8895.

SALFAS garbės teismas Vyčio jaunųjų A krepšinio komandos diskvalifikaciją panaikino ir leido žaisti krepšinio žaidynėse Niujorke.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

BLOOR — DUNDAS, atskiras tributas, 14 kambarių; vandeniu šildomas; arti Bloor gatvės ir Lietuvių Namų; 2 garažai; įmokėti apie \$25.000.

INDIAN ROAD, arti Bloor ir Danforth, 2 miegamuosius, 16 metų senumo, su garažu, 3 garažai, vandeniu apšildomas, arti parko, puikio žemės susisiekimo; įmokėti apie \$20.000.

BOUSTEAD, atskiras tributas, 13 kambarių per 3 augštus, vandeniu apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požeminio. Kaina nužeminta.

BLOOR ST. KRAUTUVĖ — "Cleaning" verslas — valykla ir pastatas arti Lietuvių Namų; verslas veikia jau 40 metų; įmokėti apie \$15.000.

EVANS — COLBECK, atskiras plytų namas, 8 kambariai per 2 augštus, pilnai užbaigtas rūsys (3 kambariai), 2 prausyklos, nauji elektros laidai, variniai vamzdžiai; namas geroje vietoje ir gerame stovyje; garažas; įmokėti tik \$10.000.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

HIGH PARK TRIBUTIS, originalus, 2 miegamuosius, 16 metų senumo, su garažu, 3 garažai, vandeniu apšildomas, arti parko, puikio žemės susisiekimo; įmokėti apie \$20.000. Reikia parduoti.

HOWARD PK. — INDIAN RD., modernus atskiras namas; 25 pėdų salonas, 16 kambarių, vienas iš kambarių su garažu, vandeniu apšildomas, arti parko, puikio žemės susisiekimo; įmokėti apie \$25.000.

DOVERCOURT — COLLEGE, netoli Prisikėlimo parapijos, atskiras gražus namas, 10 kambarių; vandeniu šildomas; 3 virtuvės, 2 prausyklos, didelis kiemas, 2 garažai; savininkas ima vieną atvirą mirties gijū.

JANE — ANNETTE, gražus namas, 10 kambarių, pilnai užbaigtu rūsiu, elektrinis apšildomas, vandeniu šildomas, 2 garažai; įmokėti apie \$8.000.

ANNETTE — RUNNYMEDE, 10 kambarių, pilnai modernizuotas namas; 2 prausyklos, 2 garažai; įmokėti apie \$10.000.

Reikalingi pinigai mortgicijoms (pirmieji ir antrieji) geros palūkanos.
VAKARAIŠ SKAMBINKITE I NAMUS
489-1543

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	9¼% už mortgicijus
8¼% už spec. taupymo sąsk.	
7% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 15 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės apdrausta santaupų dydys, bet neadaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario
Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

A & B ELECTRIC CO.
įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTICKONIS GINTAS ARTICKONIS
Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas
Tel. 1-936-4612

R. Cholkan & Co. Ltd.
Realtor
REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

HIGH PARK BLVD., didžiulis 18 kambarių atskiras namas; 6 kambarių pirmame aukšte, 6 prausyklos, mūriniai garažai su labai plačiu privačiu įvažiavimu; apie \$40.000 įmokėti, lieka viena skola; puiki vieta nuomojimui; gauna apie \$173.00 nuomos į savaitę, plius 6 kambarių butas šeiminiui; prieinama kaina.

RUNNYMEDE — BLOOR, 8 kambariai per du augštus, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$30.000 įmokėti, lieka viena skola.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaauštis (bunglow), užbaigtas rūsys su baru, puikus didžiulis kiemas, garažai su privačiu įvažiavimu.

BABY POINT, gražus 8 kambarių per du augštus atskiras namas, 3 prausyklos, puikiai užbaigtas rūsys su baru, atviru židiniu ir išėjimu į labai gražų kiemą; dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu; rami vieta, privatumas; apie \$25.000 įmokėti, lieka viena skola.

VAKARUOSE, modernus, maždaug 15 metų senumo 10 butų apartamentas su balkonais; apie \$33.000 metinių pajamų; apie \$70.000 įmokėti, privatus įvažiavimas su garažais.

JANE — BLOOR, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, vandeniu-alva šildomas; garažas; lieka viena skola.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST
tel. 763-5555 namų 535-1584

SKAITYTOJAI PASISAKO

SLIDUS PALYGINIMAS
Dėl Antano Musteikio straipsnio "Nuo oro piratų iki banditų" ("T2" 1977. IV. 14).

Nenagrinėsiu Brazilinskų pabėgimo klausimo, nes jis yra gilus ir platus, o taip pat ir slidas. Kas vienoms gali atrodyti didvyriška ir garbinga, tai kitiems — paprasčiausi kriminaliniai nusikaltimai. Brazilinskų padarytas veiksmas nesuteikia jiems didvyrio vardo, nes šiuo žygiu nepadarė nei savo kraštui, nei tautai naudos, bet paprasčiausiai gelbėjo savo gyvybes. Kur čia didvyriškumas? Mums tiek smagu, kad jie prisiveržė pro komunistinę geležinę uždangą ir teigiama ar neigiama prasme pagarsino lietuvių vardą plačiajame pasaulyje. Jei nebūtų žuvusi lėktuvu patarnautoja, tai klausimas stovėtų kitoj plotmėje. Dabar jie yra nei herojai, nei piratai, nei banditai, bet paprasčiausi bėgliai, kaip ir kiti.

Kaip minėjau, man rūpi ne Brazilinskų klausimas, bet IV skyrelyje įterptas prof. M. Roemerio pasisakymas dėl valdžios teisėtumo. A. Musteikis rašo: "Beje, jie patys nelieka savo principui ištikimi: jau nesiremia Roemeriu, kai kalba apie komunistinį valdžios užgrobimą Lietuvoje." Kada komunistai Lietuvoje valdžią užgrobė? Iki šiol mes nežinojome ir dažnas savo akimis matėme, kai raudonosios rusų ordos žygiavo Lietuvoje keliais ir okupavo visą Lietuvą. A. Musteikiui, atrodo, buvo ne okupacija, o tik komunistų valdžios užgrobinimas.

Ar A. Musteikis neranda skirtumo tarp 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo ir 1940 m. birželio 15 d. rusų okupacijos? Norėdamas perversmo teisinį pagrindą, pats nuslydo nuo teisinio pagrindo ir lygina du nelygintinus dalykus: savo vidaus reikalus su užsienio jėgų invazija. Jei Lietuvos komunistai būtų patys įvykdę perversmą ir užgrobę valdžią be užsienio kariuomenės pagalbos, tai A. Musteikis drąsiai galėtų patys tai rašyti ir lyginti su gruodžio 17 d. perversmu. Dabar faktai yra kitokie.

Rašydamas apie komunistų valdžios užgrobimą Lietuvoje, prarietė prie okupantų įtaigojimų, kad liaudis patį paėmė valdžią, o ne okupacinę rusų kariuomenę. Su tokiais teigimais reikia būti atsargiems.

NE MONOGRAFIJA
S. m. "T2" 12 nr. P. Lelis rašinyje "Istorinės pastabos mano kritikai", tarp kitko, parašė: "Apie A. Smetoną monografiją parašė plk. V. Sliogeris." Placią monografiją apie A. Smetoną, jo visuomeninę, kultūrinę ir politinę veiklą parašė Aleksandras Merkelis. Aš parašiau tik savo atsiminimus apie A. Smetoną, remdamasis savo trejų metų tarnyba prezidentūroje. V. Sliogeris

MUSŲ SKIRTYBĖS
Al. Gimantas yra žurnalistas, kuris ir mus supanciasi gyvenimo realybės tiesiog bakstelė pirštu. Jis nesileidžia į tų problemų sprendimą, bet primena, kad jos egzistuoja, pvz. skrybės, dvigubi standartai, demokratiškas nusiteikimas ir pan. Tai problemos, kurios turėtų kiekvieną giliai sudominti, uždegti diskusijoms, sprendimams ar pan. Tačiau kaip akmuo į vandenį jos ir nuskaista. Niekad jokios reakcijos, nes reagavimas ar pasisakymas savo nuomonės jau būtų nevienybė arba, kaip kurių akimis žiūrint, nedemokratiškas veiksmas.

Aišku, mūsų tarpe yra įvairiausių nuomonių ir dėl važiavimo į Lietuvą, mūsų jaunimo tautiškumo ar visuomeniškumo, kaip kurių "straipsnių" vienatėsiškumo, bet viešai mes tų dalykų nediskutuojame ir juo labiau neršom. Mes esam labai mandagūs, niekad nepasakom, kad manom kitaip. Mūsų laikraštis vengia "kontroversionių" straipsnių ir todėl esam labai nuobodūs sau ir ypač jaunimui.

Kaip matom iš A. Musteikio straipsnio, joje jaunesnės kartos atstovas buvo kitas nuomonės apie Brazilinskų ir nenorėjo pripažinti A. Musteikio išvedžiojimų, kad lėktuvas iš dalies priklausė Brazilinskams, tai jie, pasak A. Musteikio, išsiskyrė nebe draugais.

Tas jaunas žmogus pareiškė ne tik savo, bet ir didelės dalies tautiečių nuomonę, ypač jaunesnės kartos žmonių. Todėl neįsklausyti, neduoti pasisakyti jiems savo nuomonės spaudoje reiškia atstumti didelę dalį jaunų žmonių nuo įnašo ir įvairumo į mūsų spaudą bei gyvenimą. Demokratija ir yra mokėjimas išsklausyti kitokią nuomonę, sudarymas sąlygų jai reikšti. Čia ir yra didžiausias plyšys tarp jaunesnės ir vyresnės kartos. Ne aišku, ne išsilavinimas, o mūsų nedemokratiškumas ir kartojimas nukaltų frazių, kuriomis privaičiai mes patys netikime.

B. Rūta

Windsor, Ontario
A. A. VINCO ČERŠKAUS atminimui Windsorio lietuvių paauguko Tautos Fondui \$200. Aukojų: V. Baltaraštinai, Br. E. Barisai, E. Baltulienė, J. Čepaitis, F. R. Duralia, P. Eidukai, J. O. Giedriūnai, A. Juškauskas, M. J. Kiziai, A. L. Krakauskai, dr. C. ir J. Kurai, A. B. Kozuliai, Dana Kozulis, Dana, Alma ir R. Kraniuskai, kun. D. Lengvinas, Z. E. Mistaikai, S. ir dr. Dana Naikauskai, V. L. Pundziai, E. Pakauskienė, Al. I. Rudokai, Pr. Rudokas, W. M. Stechyshyn, Ant. M. Tautkevičiai, Alb. V. Tautkevičiai, G. O. Vindašiai, M. Šilinskai, E. S. Zatorskiai. Visiems aukojusiems nuosirdus aiči.

E. Pakauskienė,
Tautos Fondo įgaliotinė

Mylimai SESERIAI

Lietuvoje mirus,

JONĄ MAZILIAUSKĄ su šeima

giliai užjaučiame —

M. Adomavičienė

A. C. Venckai

M. M. Galinaičiai

J. O. Inciūros

S. A. Kavaliauskai

P. V. Gadaičiai

Jieva Jurksaitienė

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjomis ir viešnioms už man suruoštą tokią gražų mergvakarį, už darbą, dovanas ir atsilankymą. Didelis ačiū vyriausiom šeiminiškėm poniam — Ščepavičienei, Pilipavičienei ir Tarvydienei, kurios turėjo tiek daug rūpesčio ir darbo. Visa tai liks man neužmirštamu įvykiu. Ypač malonu jaustis, kad esi ir būsi dalelė tos puikios lietuviškos moteriškos bendruomenės.

Nuosirdžiai visoms dėkoma —

Liucija Barkauskaitė

PADEKA

Didi padėka p.p. Sondų šeimai už sutikimą aerodrome ir vaishes mano žmonai, atvykusiai iš Lietuvos. Ta pačia proga nuosirdus ačiū p.p. Birutei ir Jurgiiui Strazdams už suruoštus pietus-vakariene ir parodymą Toronto įdomybių. Ačiū! Ačiū!

M. A. Railos

Kun. Petras Rukšys, salezietis, atostogavęs pas savo gimines Kanadoje, gegužės 8 d. išskrido į Braziliją, kur Sao Paulo mieste dirbs lietuvių parapijoje, perimtoje iš vienuolių jėzuitų. Jam Toronte pas P. P. Remeikas buvo surengtos išleistuvės, kuriose dalyvavo daug tautiečių.

Delhi - Tillsonburg

KLK DELHI APYLINKEJE atstovų rinkimai į krašto tarybą įvyks 1977 m. gegužės 15 d. nuo 11 iki 14 v. Šv. Kazimiero parapijos salėje, 37 Talbot St., Delhi, Ont. Yra pasiūlyti šie kandidatai: 1. Augaitis, Petras, 2. Berzinis, Stasys, 3. Jakubickas, Stepas, 4. Povilaitis, Bronius, 5. Rugienis, Gediminas. Reikia išrinkti 3 atstovus. Balsuojama už tris.

Mount Hope, Ont.
PADEKA

Svėsdami savo 25-rių metų vedybinės sukakties šventę, patyrėme daug nuosirdumo iš mūsų giminių ir draugų.

Nuosirdžiai dėkojame: kun. Antanui Grigaliui, kuris atvykęs iš Amsterdamo, N.Y., atlaikė mūsų intenciją šv. Mišias ir vakarienes metu pasakė tokią nuosirdžią kalbą: "Mamai, kurios dėka per kun. M. Burbą iš Romos gavome Sv. Tėvo palaiminimą, Elena! Kudabienė! už tokią įdomią poemą, sukurtą šiai progai ir taip profesionaliai perduotą; Julijui Strodamskiui už kalbą, kuri priminė mums mūsų jaunystę; solistui Vaelovui Verikaičiui už puikiai padainuotą Gaiņas; Anicetui Povilauskui už gražiai ir tvarkingai pravestą vakarą.

Visiems žemiau išvardintiems dėkojame už tokias puikias ir vertingas dovanas, sveikintimus žodžiu bei raštu, ypač tiems, kurie atsilankė į mūsų šventę:

P.p. A. E. Augustinavičiams, S. J. Augustinavičiams, kun. B. Bagdonui, R. R. Bagdonams, P. D. Bobinams, K. A. Bungardoms, B. B. Diršems, V. Dumčiūtei, A. Fališkauskieni, V. D. Jakovickams Čikagoje, R. N. Jakovickams Čikagoje, S. G. Janušams Niujorke, V. C. Jasinskams, C. V. Johnstonams, M. D. Jonikams, A. J. Juodgalviams, E. Kairienei, Z. M. Kalvačiams, J. O. Kareckams, V. M. Kazlauskams, J. G. Kažemėkams, M. A. Kereševičiams su šeima, E. E. Kudaboms, J. I. Liutkams, K. B. Lukošiams, P. V. Lukošiams, K. Mankauskieni, S. Matulioniai, S. Mažeikienei, K. Mikšiai, P. L. Murauskams, V. J. ir A. Narušiams, J. R. Pleinams, A. F. Povilauskams, J. T. Povilauskams, I. Raškevičienei Sudburyje, A. Rickui, J. Z. Rickams, S. Rickutei Čikagoje, C. H. Ruliams, J. B. Sadauskams, G. D. Skaisčiams, B. J. Sriubiskiams, A. Stasevičiui, J. M. Stonkams, J. O. Strodamskiams, J. E. Šimaičiams, A. A. Šmigelskiams, C. Tiškevičiui, P. E. Vaitkams, P. M. Vaitoniams, V. E. Verikaičiui, W. B. Vytams, P. I. Zubams, H. Zymantienei Toledo, Ohio. Dar kartą nuosirdus mūsų ačiū! Jūsų — Alina ir Kazys Žilvyčiai su šeima

Alain Stanke (Stankevičius), Montrealyje pagarsėjęs kaip žurnalistas, rašytojas, knygų leidėjas, radijo ir televizijos programų vedėjas, prancūzų kalba yra parašęs jau nevieną knygą. Pastaruoju metu jis yra suorganizavęs leidyklą "Editions Internationales" Montrealyje. Siomis dienomis "Gage Publishing" bendrovė išleido vertimą jo knygos "So Much to Forget — a Child's Vision of Hell". Tai autoriaus pergyvenimai karo metu Lietuvoje ir Prancūzijoje. Knyga parašyta labai gyvu, patraukliu stiliumi. Ji gaunama: "Gage Publishing", 164 Commander Blvd., Agincourt, Ont. M1S 3C7. Kaina \$7.95.

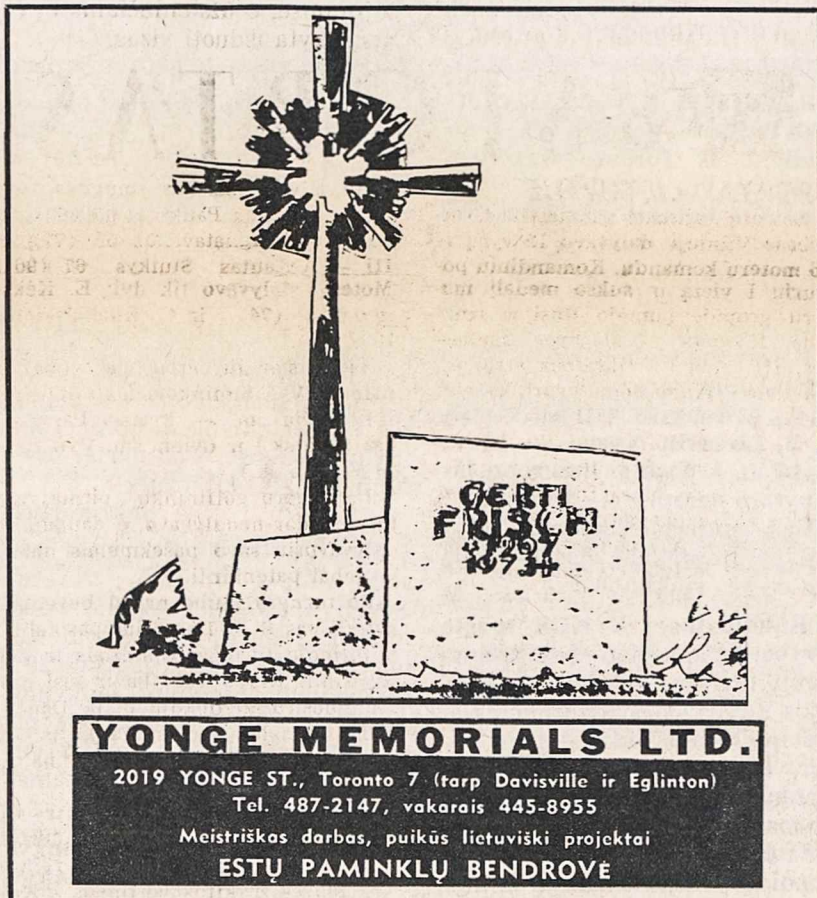
Trejos lietuviškos vestuvės įvyko gegužės 7 d. Susituokė: Arvydas Smailys su Vida Bublelyte, Darius Vaičiūnas su Vita Balčiūnaite, Jonas Žiuraitis, jn., su Ramute Birgelyte. Pirmosios poros vestuvinis pokylis įvyko L. Namuose, antrosios — Anapilyje, trečiosios — Prisikėlimo salėje. Visos salės buvo pilnos tautiečių, kurie gėrėjos naujomis lietuviškomis poromis ir linkėjo laimingo gyvenimo. J. Žiuraitis ir R. Birgelytės vestuvės dalyvavo labai daug jaunimo, ypač ateitininkų, nes nuotaka yra ateitininkų veikėja ir Maironio mokyklos mokytoja.

Angelė ir Alfonsas Šmigelskiai savo anūks Ramonos Murauskaitės Maironio mokyklos baigimo proga su gražiais linkėjimais mokyklai paauguko \$100. Mokyklos vadovybė nuosirdžiai dėkoja.

Buvusiam žymiam krepšinio žaidėjui Leonui Baltrūnui birželio 7, antradienį, L. Namuose rengiamas priėmimas. Svečias iš Australijos papasakos savo išpučius. Jis žaidė neprikli. Lietuvis krepšinio rinktinėje, buvo Čiurlionio ansamblio nariu. Sportininkai ir sportu besidomintieji tautiečiai kviečiami dalyvauti.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni **PIGIA KAINA**. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikus lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

SMITH MONUMENT CO. LTD.
349 Weston Rd., Toronto, Ontario
769-0674

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Tėviškės Žiburiai • 1977. V. 12 — Nr. 19(1422) • 7 psl.

TORONTONT

Toronte augusi estaitė Tiui Leek, 26 metų amžiaus, sėkmingai debiutavo Ontario "Global" televizijos tinklo programoje "Science International" kaip komentatorė, atskleidžianti su italų J. Campanella paskutiniuosius technikos laimėjimus. Ši programa transliuojama 7.30 v.v. ketvirtadieniais ir sekmdieniais "Global" televizijos stočių kanalais. Didesnio pripažinimo T. Leek buvo susilaukusi kaip modeliuotoja, bet dabar jau yra pasitraukusi iš modelavimo ir nori tapti aktore. Jai teko vaidinti dviejuose Kanados Filmų Vadybos filmuose — "A Star is Lost" ir "Why Rock the Boat?" Praėjusį rudenį vaidino tolimųjų erdvių būtybė su aktoriais R. Vaughan ir Ch. Lee fantastiniame moksliniame filme "Alien Encounter". Recenzentai yra pažėrę priekaištų jos vaidybai, kurią ji tikisi pagerinti dramos studijomis. Jos tėvai Kanadon atvyko po II D. karo su baltiečių pabėgėlių banga.

Nusiskundimai lėtu pašto patarnavimu, ypač laikraščiams, nesiliauja. Skaitytai įvairių vietovių praneša, kad juos "T2" pasiekia tik už 2-3 savaitių, o kaikuie jų visai negauna. "T2" administracija jau daug kartų kreipėsi į augštuosius pašto pareigūnus tuo reikalu, bet reikalai kol kas negerėja. Yra parašyti skundai pašto ministeriui J. J. Blais ir min. A. C. Abbot (Mississauga apylinkės atstovas parlamente ir vartotojų reikalų ministeris). Tuo tarpu negirdėti jokios reakcijos. Žemesnieji pareigūnai aiškina, kad techniškos kliūtys naujai įrengtame Toronto pašte stabdo darbo spartą. Esą reikalai pagerės po poros mėnesių.

Iš okupuotos Lietuvos Kanadoje lankosi bei studijuoja: dr. Arimantas Dumčikas, medicas; Bronius Riauba, matematikas; Audvydas Staškevičius, inžinierius, popieriaus gamybos katedros vedėjas un-te: Vytautas Bareikis, fizikas.

Vyriausio Kanados Skautų Sąjungos skautininko generolo leit. W. K. Carr š.m. kovo 8 d. raštu v.s. V. Morkūnas už skautišką veiklą apdovanotas medaliu už nuopelnus. Balandžio 19 d. Toronte, dalyvaujant Kanados Skautų Sąjungos pirm. R. K. Groome ir per 500 svečių, skautininkų ir skautų, apdovanojtiems skautininkams (jų buvo 20) Sąjungos pirmininkas kiekvienam įteikė ordną, palinkėdamas geros sėkmės skautiškame darbe.

HETHERINGTON
(9 v.r. — 5.30 v.v.)
Marius Rusinas Tel. 531-4674
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

FRANK BARAUSKAS LIMITED, REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
Ištaigos telefonas: 233-3323
PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100
FELIKSAS SENKUS 535-2625
ARYVDAS ZAKAREVIČIUS 245-0077

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir
W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas 531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

Heritage life Assurance Company Commerce Court, Toronto
Greitas ir tikslus
KOMPIUTERIO
patarnavimas
piniginiais reikalais
LIETUVIAMS
Ištaigos: 863-9709 Rima Zubaitė, B.A. Namų: 762-6122

Simons TELEVISION Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, įrengiam gaisro apsaugą (smoke detector)

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA
Balio Maskeliūno ištaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET WEST,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

KETVIRTASIS TEATRU FESTIVALIS

Dalyvauja penki Š. Amerikos lietuvių teatrai su lietuvių autorių veikalais (dramomis ir komedijomis), kuriuos vaidins Toronto lietuvių salėse

Gegužės 20, penktadienį,
7.30 v.v., PRISIKĖLIMO SALĖJE
(1011 College St.) **FESTIVALIO**
atidarymas ir **BALIO**
SRUOGOS
“Pavasario giesmė”
lyrinė 3 veiksmų drama.
Vaidina Hamiltono “AUKURAS”
Režisiorė — E. Dauguvietytė-Kudabienė

Gegužės 28, šeštadienį,
3.30 v.p.p., LIETUVIŲ NAMŲ salėje,
KVIRINO RUNIMO
“LAISVĖS KAINA”,
2 v. drama ir
“LIAUDIES PRIEŠAS”
2 v. drama.
Vaidina Cicero vaidintojų
jaunimo būrelis
Režisiorius — K. Runimas

Gegužės 29, sekmadienį,
7 v.v., PRISIKĖLIMO salėje
žymenų
įteikimo vakaras

Gegužės 21, šeštadienį,
7.30 v.v., ANAPILIO SALĖJE
(Mississauga)
pavasario šokiai -
LINKSMAVAKARIS,
grojant Londono orkestrui
“ATSPINDŽIAI”

Gegužės 28, šeštadienį,
7.30 v.v., PRISIKĖLIMO salėje
BIRUTĖS PŪKELEVIČIŪTĖS
“PALIKIMAS”,
3 v. drama.
Vaidina Los Angeles Lietuvių
Dramos Sambūris
Režisiorė — Dalila Mackalienė

Gegužės 22, sekmadienį,
3.30 v.p.p., LIETUVIŲ NAMUOSE
(1573 Bloor St. W.)
STASIO PILKOS —
“ŽEMĖS ROJUS”,
3 v. komedija.
Vaidina Toronto “AITVARAS”
Režisiorė — A. Dargytė-Byszkiewicz

Gegužės 29, sekmadienį,
5 v.p.p., LIETUVIŲ NAMŲ salėje
ANATOLIJAUS
KAIRIO “Didysis
Penktadienis”,
3 v. komedija.
Vaidina Čikagos Šaulių
Dramos Vienetas
Režisiorius — J. Petrauskas

Bilietai Toronto — pas V. Ignaitį,
7 Prentice Cr., Weston. Telefonas
242-4689.
Bilietai Hamiltono — pas A.
Juozapavičių, 20 Kensington St.
Tel. 544-5015.

Kaina: suaugusiems — \$4,
moksleiviams — \$2. Bilietai į
vaidinimus bus gaunami ir prie
įėjimo.

Bilietai į žymenų įteikimo vaka-
rienę Toronto — pas B. Biretienę,
199 Sylvan Ave., Scarborough,
Ont. Tel. 261-4312; **Hamiltono**
— pas K. Mikšį, 18 Barton St.
Tel. 529-8593. Kaina — \$12.50.

Kviečiame lietuviškąją visuomenę gausiai dalyvauti šiame festivalyje,
kuris Kanadoje įvyksta pirmą kartą!

RENGEJAI

TORONTONT

Prisikėlimo parapijos žinios

— Gegužinės pamaldos šokiadieniais — kas vakarą 7 v., šeštadieniais — po 9 v. Mišių, sekmadieniais — po 11.30 Mišių.

— Motinos Dienos novenos Mišios — kasdien 8 v.r., sekmadieniais ir šeštadieniais — 9 v.r.

— Berniukų choras jau pradeda vasaros atostogas. Dėkojam sol. V. Verikaitiui už vadovavimą, o berniukams už dalyvavimą.

— Šį sekmadienį daroma “Share-Life” rinkliava neturtingiems krastams šelpiti.

— Anketa, išsiuntinėta ryšium su par. 25 metų sukaktimi, kviečiama užpildyti ir greitai sugrąžinti.

— Gegužės 5 d. palaidota Marija Mičiulienė, 89 m. Paliko dukras Aldoną Valienę ir Gražina Krašauskienę su šeimosim. Gegužės 6 d. palaidota Birutė Kareckienė, 50 m., paliko sūnų Arūną ir dukrą Dalią. Mirusiųjų artimiesiems gili užuojauta. Taip pat giliai užjaučiama Joną Maziliauską, kurio sesuo Elena Astauskienė mirė Lietuvoje, ir Marytę Kalinauskienę, kurios motina Emilija Baranauskienė mirė Lietuvoje.

— Dėkojame Antanui ir Kungundai Dobilams už \$100 auką religinei lietuvių šalpai.

— Pensininkų pobūviai — trečiadiniais, 4 v.p.p., naujoje būstinėje, 32 Rusholm Park Cres. Įėjimas iš kiemo pusės. Valdyba kviečia visus pensininkus dalyvauti.

— Sveikiname Ramutę Birgelytę ir Joną Žiuraitį, Vidą Bubelytę ir Arvydą Smali, kurie praėjusią šeštadienį mūsų šventovėje susitokė.

— Sveikiname Juozą ir Zuzaną Stravinskus, atšventusius 25 m. vedybinę sukaktį.

— Genės Kongelienės meno paroda įvyks Prisikėlimo Parodų salėje gegužės 28-29 d.d.

— Naujas Testamentas, kišeninio dydžio, kuris tinka nuvežti kaip dovaną užsienin, gaunamas mūsų klebonijoje.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Antaną Balnį, užpr. E. G. Kuchalskiai; 8.30 už Petrą ir Joaną Naujokus, užpr. B. F. Roževičiai, 9 v. motinos novena, 9.30 už Romeikų šeimos mirusius, užpr. M. Z. Romeikų; sekmadienį 8 v. už Vytautą, Mariją ir Adomą Kiaupas, užpr. Alg. Kiaupa, 9 v. motinos novena, 10 v. už Petrą Ledą, užpr. R. Ledas, 11.30 už parapiją, 7 v.v. už Joną Valatką ir Mariją Stuikienę, užpr. S. A. Stuikiai.

ESU MOKYTOJA, gyvenu Toronte ir noriu susirasti lietuvių 25-35 metų amžiaus, kuri sutiktų kartu išsinuomoti dviejų miegamųjų butą ar apartamentą. Skambinti tel. 533-5977.

REIKALINGA VALYTOJA vieną kartą į savaitę nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p., Don Mills rajone. Name vasara veikia centrinis vėsinimas. Prašome skambinti 445-9598 vakare.

Anapilio žinios

— Lietuvos Kankinių šventovės statyba vyksta pilnu tempu. Praėjusią savaitę išlietos parapijos salės lubos. Šią savaitę vyksta mūrijimo darbai pačios šventovės. Statybos fondui aukėjo \$2,000: N.N.; \$200: A. Banylis prisiminimui mirusios žmonos a.a. Leonoros; po \$100: J. R. Jurkuvėnai, A. L. Krakauskai, S. A. Grigaliūnai, S. M. Kniukštos, A. A. Radzevičiai ir praėjusį šeštadienį susitokę Darius ir Vita Vaičiūnai. Visiems geradariams nuosirdi padėka.

— Kapinių lankymas gegužės 29, sekmadienį-Sekminėse, 3 v.p.p. Kadangi tuojau po pamaldų bus šventinamas naujosios šventovės kertinis akmuo, pagedauijama, kad nauji paminklai būtų pašventinti dar prieš pamaldas. Pamaldose dalyvaus Toronto vysk. Tomas Fultonas.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje palaidoti: a.a. Marija Mičiulienė, a.a. Birutė Kareckienė ir a.a. Vilius Buntinas. Visų mirusiųjų artimiesiems nuosirdi užuojauta. Be to, keturi asmenys buvo perkelti iš kitų vietovių į lietuviškasias.

— Ilgojo savaitgalio proga gegužės 22, sekmadienį, 4 v.p.p., įvyks pamaldos Gerojo Ganytojo koplyčioje Wasagos-Staynerio lietuviams.

— Ateinančių šeštadienį, 2.30 v. p. p., jungtuvės Andrew G. McIntosh ir Irenos Stanionytės.

— Pamaldos sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Teodorą Kybartienę, 11 v. už a.a. Juozą Visockį ir Dėdinų šeimos mirusius.

Lietuvių Namų žinios

— Motinos Dienos popietėje dalyvavo apie 400 svečių. Jų knygoje pasirašė: Br. Imbrasienė iš Vilniaus, Br. Dekeris ir M. Railienė iš Kauno, P. V. Stancius ir Ig. Slabasiškas iš Čikagos, A. Dambriūnas iš Niujorko, E. Aviziūsis iš Long Branch, N. J., Aldona Klimas iš Vankuverio, M. Žilinskienė, O. Milienė ir Vyt. Žilinskis iš Montrelio, M. Kozidį šeima iš Sarnijos, J. ir K. Blekaitis iš Dundas, Ont., P. H. Spilchak iš Cambridge, Ont., V. I. ir D. Lisauskai, Multiolai iš Hamiltono, latviai Brigita, Peter, Olga ir Klaudeta Olo iš Toronto.

— Gegužės 8 d. Karalienės Mortos šventinės įvyko LN vaikus ir kultūros komiteto talkininkų pobūvis. Buvo padėkota talkininkam už jų pagalbą praityje ir pakviesta talkininkauti ateityje. LN vaikus talkininkų posėdis įvyks gegužės 10, antradienį, 7.30 v.v. LN posėdžių kambaryje.

— Vyt. Genčiaus vadovaujami šachmatininkai kas sekmadienį, 1 v.p.p., renkasi Vytauto Didžiojo menės balkone. Lietuviai, norintieji žaidimuose dalyvauti, mielai kviečiami.

— Jau pagaminti Velykų stalo nuotraukų pavyzdžiai. Juos pamatyti ir užsisakyti galima LN raštinėje.

— Inž. J. Dragasius LN bibliotekai padovanavo 7 geras knygas. Ačiū.

RINKIMAI Į KLB KRAŠTO TARYBĄ — gegužės 15, sekmadienį. Iš Toronto-Oakvillės apylinkės yra pasiūlyta 25 kandidatai, o išrinkti reikia 12. Todėl kiekvienas rinkikas gali balsuoti nedaugiau kaip už 18 kandidatų. Balsuoti gali lietuviai nuo 18 m. amžiaus.

Balsavimo vieta ir laikas — 1. Prisikėlimo parapija — 9 v. — 13 v., 2. Anapilis — 10 v. — 13 v., 3. Lietuvių Namai — 12 v. — 15 v., 4. Evang. liuteronų Išganytojų parapija — 9 v. — 11 v.

Visi tautiečiai raginami aktyviai dalyvauti Kanados lietuvių atstovybės rinkimuose.

Kandidatus į X KLB krašto tarybą, be ankščiau skelbtų apylinkių, vyriausios rinkimų komisijos nutarta patvirtinti ir aklamacijos būdu laikyti išrinktais dar šiu apylinkių: Kalgario, Vankuverio, Edmontono (Gailei Karosaitė - Jameison savo kandidatūrą atšaukus, likusį vieną kandidatą nutarta laikyti išrinktu aklamacijos būdu). Į Kan. Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybą, be ankščiau skelbtų Montrelio, Sudburio ir Winnipego apylinkių, nutarta aklamacijos būdu laikyti išrinktais kandidatus: Toronto - Oakvillės, St. Catharines, Delhi ir Kalgario. Hamiltono apylinkėje bus rinkimai, nes yra 6 kandidatai, o reikia išrinkti 4.

Vyr. KLB rinkimų komisija Ateitininkų sendraugijai susirinkimas — gegužės 15, sekmadienį, 6 v.v., Prisikėlimo par. ateitininkų kambaryje (buv. muzikos studijoje). Paskaitą skaitys jaunosios kartos atstovai dr. Arūnas Slekys tema “Skaitytuvų (kompiuterių) itaka šiandieniniame gyvenime”. Bus renkami atstovai į ateitininkų kongresą. Po susirinkimo — vaišės. Visi ateitininkai ir kiti tautiečiai kviečiami dalyvauti.

Kanados valstybės sekretorius John Roberts sudarė komisiją prižiūrėti eksportuojamus kultūrinuos lobius. Į vienuolikos asmenų komisiją paskirtas ir prof. Romas Vaštokas. Komisijos pirmininkas — C. Christopher Bashford.

— LN vyrų gegužinės rengėjai praneša, kad gegužinėje išsklyautojų lauks jautienos kepsniai, desrelės, šašlikai, kotletai ir panašios gėrybės. Kviečia visus lietuvius tą sekmadienį, birželio 5, paskirti lietuvių gegužinei Claireville Parke.

— Miesto tarybos narys Tony O'Donohue, lietuvių draugas, praneša, kad gegužės 24, antradienį, 8 v. v., Karaliaus Mindaugo menėje įvyks rinkimų laimėjimo vakaras-šokiai, ir kviečia visus dalyvauti.

KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimas par. skyrtaus narių susirinkimas — gegužės 15 d. po 11.30 v. Mišių Parodų salėje. Programoje — einamieji reikalai ir Irenos Ehlers paskaita “Mokykla — šeimos prieša ar draugas?” Visos narės ir viešnios maloniai kviečiamos. **Valdyba**

LAS Toronto skyrtaus metinis narių susirinkimas — gegužės 14, šeštadienį, 2 v.p.p., Lietuvių Namuose. Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti.

Sekretorius

Dail. A. Galdiko kūrybos paroda rengia Anapilio Moterų Būrelis mažojoje Anapilio salėje š.m. gegužės 28, šeštadienį, nuo 3 iki 5 v.p.p. ir gegužės 29, sekmadienį (kapinių lankymo dieną) nuo 10.30 v.r. iki 5 v. p. p. Paveikslų kainos nuo \$100 iki \$400. Visuomenė kviečiama atsilankyti.

Vasario 16 gimnazijos mokyklos reikalai dar vis prašo informacijų ne tik mokiniai, bet ir tėvai net iš tolimų vietovių. Vasario 16 gimnazijos mokslas prasideda rugpjūčio 22 d. Prašymus priimti į gimnaziją reikia paduoti iki birželio pabaigos, bet išieito mokslo pažymėjimus galima pasiūsti ir vėliau (iki rugpjūčio 15 d.). Ont vokų rašyti šį adresą: Herrn V. Natkevičius, Privates Litauisches Gymnasium, Schloss Rennhof, 684 Huettenfeld-Lampertheim, W. Germany. Prieš vystant ten mokyti, reikia išsiimti užsienio pasą. Mokiniai ten gyvena bendrabutyje po 2-3 kambaryje. Vasario 16 gimnazijoje išieitas kursas užskaitomas šio kontinento gimnazijose. Už mokslą, maistą ir bendrabutį reikia mokėti \$80 į mėnesį, o kelionę lėktuvu mokiniams iš Kanados apmoka Vasario 16 gimnazijai remti komisija. Jos adresas: L. Tamošauskas, 236 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6J 3E1. Tel. (416) 531-4469. Tuo adresu galima gauti ir daugiau informacijų.

Vasario 16 gimnazijai remti komisija

Gen. Lietuvos konsulas ir Ponis Zmuidzinienė balandžio 28 d. dalyvavo Ontario premjero ir Ponio W. G. Davis suruoštame priėmimo Toronto konsulų korpusui pagerbti.

Vaikų drabužių firma “Sportif” išparduoda urmo kainomis vaikų drabužius — pavyzdžiui ir importuotas prancūziškas bei itališkas medžiagas gegužės 13 ir 14, penktadienį ir šeštadienį, nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p., 410 Davenport Rd., Toronto, Tel. 924-6450. (Sklb.)

Telefonu iš Čikagos

“Dainavos” ansamblio spektakliai gegužės 7-8 d.d., kuriuose buvo pastatytas naujas scenos veikalas “Kūlgrinda”, praėjo labai sėkmingai. Spektakliuose dalyvavo apie 2500 asmenų. Libreto autorė — N. Jankutė-Užabalienė, muzikos — kompoz. A. Jurgutis. Šis veikalas — tai labai spalvinga pasaka, labai artima lietuvių širdžiai, išpūdingesnė už operą, nors pastarosios lygio ir nepasiekia. “Kūlgrinda” jau pakvietė Kleveland. Galbūt galėtų pasikviesti ir Torontas. — JAV Lietuvių Fondo suvažiavime dalyvavo 125 atstovai, turį 3300 balsų. Šiuo metu Fonde yra per vieną milijoną 400.000 dol. kapitalo. — Teatrų festivalyje Toronte iš Čikagos dalyvaus du vaidybos vienetai. Kaip spaudos korespondentas dalyvaus Vl. Būtenas.

Išrinkta nauja Kanados Baltiesių Federacijos valdyba bendrame posėdyje, kuris įvyko Prisikėlimo patalpose š.m. gegužės 4 d. Pagal rotacinę tvarką dviejų metų laikotarpiui išrinkti: pirm. Las Leivat, estas, vicepirmininkais — dr. L. Lukss, latvis, J. R. Simanavičius (buvo pirmininku pastaruosius dvejus metus), išd. p-lė Leimanis, latvė. Estams taipgi teko vicepirmininko ir sekretoriaus pareigos. Nariu iš lietuvių pusės dar įeina S. Masonis. Į revizijos komisiją iš lietuvių įėjo O. Gailiūnaite.

Tautinių grupių mokykloms Ontario vyriausybė pažadėjo nuo š.m. rugsėjo mėn. duoti pašalpas mokytojams algoms mokėti. Mokyti galės ir necenzuoti mokytojai vieno kvalifikuoto mokytojo (Ontario provincijoje) atsakomybe. Tokių mokinių Toronte yra 18.000. Plačiau apie tai žiūr. 5 psl.

Staynerio — Wasagos apylinkių lietuviai “T. Žiburiams” paremti atsiuntė \$31 auką. Dėkojame už paramą.

Aukųjo spaudai. Montrelio lietuvių kredito unija, atsižvelgdama į “T2” paslaugas informacijos srity, paskyrė “T2” \$100. Toronto kredito kooperatyvas “Parama”, kuris taip pat naudojasi “T2” paslaugomis, paskyrė \$100. Už paramą laikraščio leidejai reiškia nuoširdžią padėką.

GELES IVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsižams ir kt. Skambinti V. Simin-kevičienei, telefonu 763-6256 po 6 v.v. Toronte.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Prieš metus mirusiai lietuvių veikėjai mokytojai Marytei Arlauskaitėi jos giminių J. J. Benių šeimos buvo surengtos mirties metinės Šv. Kazimiero šventovėje. Mišias atnasašo kun. J. Kubilius, SJ, į kurias atsilankė daug artimųjų bei parapijiečių. Svetainėje buvo paruošti pusryčiai.

— Mirė a.a. Filomena Navickienė; palaidota Hartford, Conn.

— Pakrikštytas Erikas - Eduardas, Joanos ir Alfonso Ambrasų pirmagimis sūnus.

— Šią vasarą ištekančiai Lindai Mališauskai buvo surengtas jaukus mergvakaris.

— Mirė inž. Ladas Giriūnas, 78 m. amžiaus, balandžio 27 d. Palaidotas iš Šv. Kazimiero šventovės Cote de Neiges kapinėse. Mišias atnasašo kun. dr. F. Juzevičius, prisiminęs velionį kaip šviesų, taikų, kito nuomone gerbiantį asmenį. Mišių metu savanoriai kūrėjai su vėliava ėjo garbės sargyba. Velionis buvo nepriklausomos Lietuvos savanoris-kūrėjas, karininkas. Mūsų parapijoje buvo jos komiteto nariu. Sermyse ir laidotuvsė dalyvavo liūdinti žmona dr. Vitalija (Kudirkaitė), sūnūs — inž. Ladas, stud. Linas, pusbroliai Valačiai iš Niujorko ir Londono, Ont., artimi velionies draugai inž. Mikaila iš Detroito, Antanas Matulionis iš Plattburgo ir daug montrealiečių. Lietuvoje liko sesuo ir brolis. Montrelio lietuvių neteko tauraus ir garbingo lietuviu. Užuojauta velionies šeimai. S. Sk.

Sibirinių trėmimų sukakties minėjimas — birželio 14, antradienį, 6.45 v.v. Jis bus pradėtas vainiko padėjimu Dominion Square. Po to bus religinis koncertas katalikų katedroje (1085 Cathedral ir Dorchester g. sankryžoje). Šiais metais minėjimą rengia latviai, taltinkami lietuvių ir estų. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

Lietuvių delegacija (I. R. Lukoševičienė, R. Bulota ir J. Bernotas) 1977. III. 25 lankėsi Kvebeko provincijos imigracijos ministerijoje, kur buvo priimti augstų ministerijos pareigūnų ir paties ministro J. Couture. Pusantros valandos trukusiame pasikalbėjime buvo išdėstyta lietuvių nusistatymas dėl savo kultūros išlikimo, išjungimo į vietinį gyvenimą ir vyriausybės pagalbos. Patirta, kad finansinė pagalba visuomeninei ir kultūrinei veiklai yra galima. Taipgi sužinota, kad prie imigracijos ministerijos kviesinių būdu sudarytas patariamasis komitetas, kurin įeina 15 asmenų — 6 prancūzai ir 9 etninę grupių atstovai. Nėra nė vieno baltiečio. Pokalbis buvo mandagiai nuosirdus, bet be angažavimosi iš vienos ir kitos pusės.

Saulių biblioteka, skirta plačiajai visuomenėi, turi jau per 1000 įvairių knygų. Pastaruoju metu gauta iš K. Andruskevičiaus 25 knygos, V. Kerbelio 10, Br. Bagdžiūno 45, R. Simanavičiaus 10, J. Šiaučiuo 50, J. L. Norvaišos-Girinio 490. Iš pastarojo taip pat gauta 200 egz. didesnio formato Lietuvos vyčio, tinkančio įreminti. Biblioteka įrengta AV par. patalpose ir būna atidaryta sekmadieniais nuo 10 v.r. iki 12.30 p.p. Jos vedėjas — R. Simanavičius. Saulių kuopos valdyba prašo tautiečius, turinčius tinkamų knygų, paaukoti šiai bibliotekai.

J. Šiaučius

KLB Montrelio apylinkės valdyba balandžio 25 posėdyje aptarė Motinos Dienos, sibirinių trėmimų minėjimus, pakvietė Silviją Piečaitienę valdybą rūpintis švietimo reikalais. Nutarta paaukoti \$100 Skautų Lietuvių Fondui ir suaktyvinti solidarumo įnašų rinkimą (po \$5 nuo dirbančio asmens). Solidarumo įnašai sudaro pagrindines apyl. valdybos pajamas, kurių dalis tenka lietuvių išlaikymo reikalams. Konstatuota, kad pagyvėjo Tautos Fondo ir Kanaos Lietuvių Fondo veikla. Rūpinamasi “Baltijos” stovyklavietės žemės pervedimu KLB Montrelio apylinkės nuosavybėn. Tam reikalui veikia atskiras fondas, laukias visuomenės paramos.

Į naują KLB krašto tarybą kandidatoja: dr. P. Lukoševičius, R. Otto, Pr. Rudinskas, A. Kličius, J. Šiaučius, J. Piečaitis, V. Piečaitis, R. Bulota, Br. Staškevičius, R. Valinskienė. Kandidatai jaunimo tarybon: A. Jonelytė, R. Lukoševičiūtė, A. Ptašinskas, Mališka.

Ryšium su Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60 metų sukaktimi 1978 m. planuojama Montrelio miesto meno muzėjui įteikti vertingą lietuviškų motyvų kilimą pagal dail. A. Tamošaičio projektą. Taip pat manoma išleisti prancūzų kalba platesnio pobūdžio informacinę brošiūrą apie Lietuvą ir lietuivius. Inf.

Papildomai apie “Grandinėlę”. KL Katalikų Moterų Dr-jos Montrelio skyrtaus sidabrinė sukaktis buvo paminėta balandžio 23-24 d. d. Tai buvo meninio ir dvasinio pasipiktinimo šventė, įjungusi į kaikiuriuos renginius visą aktyvią Montrelio lietuvių visuomenę.

Šios iškilmingos sukakties programą prasidėjo “Grandinėlės” koncertu Plateau salėje. “Grandinėlės” meninis lygis ir originalus programos parinkimas bei atlikimas sužadėjo visus susirinkusius. Didelė dauguma katalikų moterų dr-jai, kuri nuolat ryžtasi ir atranda būdų įvykdyti neeilinius renginius, praturtinama Montrelio kultūrinį gyvenimą. Daug organizacijų galvojo apie “Grandinėlę”, daug kas planavo, o katalikės moterys nepabijojo rizikos, ir joms pasisekė. “Grandinėlės” nuotraukų ir trumpa aprašyma įdėjo ir “The Gazette”.

Sekmadienį Aušros Vartų parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos. Po jų Aušros Vartų salėje įvyko iškilmingas paminėjimas ir pietūs. Pirm. Danutė Staškevičienė pradėjo minėjimą, pristatydama pirmąją valdybą, viešnius ir garbės svečius. Šią minėjimą dailį pravedė pirmosios valdybos pirm. Elena Navickienė. Išsamiai ir šiai progai pritaikytų žodžių sveikino centro valdybos pirm. dr. O. Gustainienė ir “Moters” žurnalo red. N. Kulpačienė. Sveikino liėdovus krikšto tėvas P. Rudinskas, seselė Paulė, KLB Montrelio apylinkės pirm. Algis Kličius ir kiti. Visi išreiškė džiaugsmą ir padėką už draugijos veiklą ir visi teisingai pabrėžė, kad be jų šakotos veiklos Montrelio gyvenimas būtų daug tuštesnis. Su pasididžiavimu galima pasakyti, kad Katalikų Moterų Dr-jai mokojo dirbti visur, kur jos tik galėjo įprasminti Meilės ir Tiesos idealus. Todėl ir jų sidabrinė sukaktis buvo beveik visų montrealiečių šventė. Didelė padėka dabartinei valdybai, ypač jos pirmininkei Danutei Staškevičienei, už jų ryžtą, energiją ir darbštumą. **Dalyvė**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

“LITAS”

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.25%
Pensijų planas	8.5%	Čekių kreditas	12.0%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Investicines nuo	10.5%
Term. ind. 2 m.	9.5%		
Term. ind. 3 m.	9.5%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniai nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniai ir ketvirtadieniai nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniai nuo 1 iki 8 v. vakaro.

NATŪRALUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKAI, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 537-3684.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statialus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

PARDUODAMAS labai gražioje vietoje vasarnamis su vienu hektaru ir 20 pėdės netoli North Bay ant Trout ežero kranto. Vasarnamis visai prie ežero, o sklype auga beržai. Rašyti: J. Vanstone, 234 Sydney St. S., Kitchener, Ont., N2G 3